1942 február 21 szombat

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 42 sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

Az országgyűlésen a nemzet

nyilatkozott meg a most lezajlott kormányzóhelyettesi választás alkalmával és azokat, akik ezt a nagyszerű eseményt rádión keresztül hallgathatták végig, valahogy úgy hangolt az igen szép gyülés, mintha valahonnan a multból visszaszálló egykori országgyülésekről kaptunk volna izelitőt...

A távolság csak a hangot adta vissza és úgy véltük, hogy egykor ilyen lehetett másféle mértékkel a Duna jegén lezajló gyülés, melyen Mátyást választották királlyá. — A nemesség gyült akkoron össze, hogy szabad folyást engedjen érzelmének és meggyőződésének. A gyülés megnyitása előtt úgy zsonghatott, visszhangozhatott a széles Duna medre, mint most a kupolacsarnok. És amikor szólásra emelkedett, a hevenyészett emelvényről beszélni kezdett Szilágyi Mihály, talán ugyanúgy nyitotta meg az egykori országgyülést, mint most Széchenyi Bertalan...

És felhangzott még az elnöklő tisztet betöltő gróf Széchenyi szavai alatt az első éljen:

— Éljen Horthy István!...

Mire zengett, harsonázott az egész terem, mint valamikor a visszhangzi Duna-meder a messzehangzó éljenek özönétől.

Sok-sok hasonlóságot véltünk kiesendülni ebből a mai időket egy nagyon jellemző választásból. Akkor is egyvéleményen volt az ország népe, akkor is egyet akart a többség és néhány csellengő, pártot alakító, mindig és mindenben idegent kereső vállalkozó kísérletezett csupán ös Budavárban, mig az egetverő éljen, a harsogó vivát el nem némított minden ellenkező gondolatot, mint azt tette most a tomboló lelkesedés, mely kibuggyant a nemzet lelkéből...

— Éljen Horthy István!...

Amint akkoron a nagy kormányzó Hunyadi János fia állott a nemzet előtt, mint példakép, most a mai magyar idők legpróbásabb magyar emberének, az ország kormányzójának fia nevétől visszhangzik az ország...

Itt ugyan az atya még él, Istennek hála, jó egészségben örvend népével hona gyarapodásának, mely az ő munkája elsősorban, de az idők behavazták az ő fejét is, arcát a gond barázdái szántották össze, vállán hetvennégy esztendő súlya bírja az idők viharát, de már a segítség, a vérből hajtott hajtás, továbbélő gondolata és vére új erővel kívánja szolgálni a hazát, melyet minden nemzetsége szolgált a történelem folyamán.

És amint egykoron küldöttség vitte a hirt Mátyás megválasztásáról a jégbeburkolt Dunán keresztül Budára, úgy most is »felhajtatott« a nádort helyettesítő miniszterelnök, hogy jelentse az ősi várban a nagy eseményt, az egyöntetű megnyilatkozást!...

A rádión keresztül úgy véltük, úgy hallottuk, hogy vannak örök magyar dolgok, melyek megismétlődnek, csak a szereplők változnak, vannak elhivatott sorsszerű rendelések, melyek elől kitérni nem lehet, a Gondviselés útjait nem keresztezni, de egyengetni kell!...

Az ország népe hallgatta áhitatos csendben az új idők új csodájának közvetitő hangját és most valóban a nemzet füle hallatára tette le az esküt az újonnan választott kormányzóhelyettes. Mindenki előtt, mindenki szivében. Az egyetemes nemzet áll a hátamögött és atyja oldalán azt várjuk tőle, hogy járjon azokon a nyomokon, mely nyomokon dicső ősök mindig és mindent a hazért tettek. Fiatalsága biztositék arra, hogy lelkes elhivatása nem lát más példát, nem követ más utat, mint amit az atyai házban látott, amire az atyai érények nevelték.

Vér a vérünkből, hajtás fajtánk fájáról, testvérünk és barátunk, pártfogónk és vezetőnk lesz. Nem lehet másként, erre kötelezte el az éjet, a születése és a nemzet büszke öntudattal benne látja az országgyarapító Kormányzónk munkájának folytatóját!...

Mint akkoron, a Duna jegén lezajlott országgyülésen Mátyásban látta és érezte meg a nemzet a nagy apának méltó leszármazottját!...

A japán csapatok partraszálltak Timorban

Japán bombazápor Port Darwin ausztráliai kikötővárosra Atalakult az angol kormány, Cripps volt moszkvai nagykövet helyet kapott benne - Elsüllyedt egy brazil hajó

A honvéd vezérkar főnöke többnapos látogatásra Bulgáriába utazott

Míg az afrikai és a szovjet elleni fronton nagyobb hadieseményekről nem adódnak, addig Távolkeleten és a Csendes-óceánon a japánok további támadásai mindjobban kibontakoznak. A burmai uti birtokáért folyik a nagy küzdelem, a távolabbi pontokon nagy fontossággal bir ausztráliai célpont ellen intézett első nagyszabásu légi támadás. Port Darwint, Ausztrália legnagyobb hadi támaszpontját érte igen súlyos támadás.

A londoni hirszolgálati iroda szerint a japán légi haderő Port Darwin ellen végrehajtott két legitámadása **teljesen megzavarta Ausztrália közvéleményét** és ez a két támadás, mint esemény messze kimagaslik minden más esemény felett. Az ausztráliai kormány, jelenti a londoni hirszolgálati iroda, pénteken **titkos tanácsra** ült össze.

Japán csapatok partraszálltak Timor-sziget portugál és holland területén.

Erről a tokiói tájékoztató hivatal a japán kormány következő nyilatkozatát közölte: »Az elmult év december 17-én angol és holland-indiai csapatok szálltak partra a portugál főkormányzóság tiltakozása ellenére. Ettől kezdve Anglia és Portugália között tárgyalások folynak s csapatok visszavonásáról. A japán hadműveletek előrehaladásával Timor szigetének holland-indiai részén a japán haderő most már önvédelmük következtében szükségesnek látták, hogy Timor-sziget portugál részének megszállásával az angol és holland-indiai csapatokat erről a területről elüzzék.«

Ugyanakkor japán csapatok partraszálltak Bali szigetén, mely Jáva közvetlen közelében fekszik.

AZ ANGOL KORMÁNY ÁTALAKITÁSA

bekövetkezett. Erről, mint a Német T. I. ismerteti, a következő közleményt tették közzé Londonban:

A király a következő kinevezéseket hagyta jóvá:

Miniszterelnök, a kincstári hivatal első lordja és hadügyminiszter: Winston Churchill;

Dominiumügyi miniszter: Clement Attlee;

Főpecsétőr és az alsóház vezére: Sir Stafford Cripps;

Az államtanács elnöke: Sir John Anderson;

Külügyminiszter: Anthony Eden;

Államminiszter: Oliver Lyttleton;

Munka- és nemzeti szolgálatügyi miniszter: Ernest Bevin.

Attlee ellátja a miniszterelnök helyettesitését is.

Fentnevezett miniszterek a hadi kormányt alkotják.

Legérdekesebb, hogy Cripps, volt moszkvai angol nagykövet helyet kapott, illetve szerepet vállalt a brit kormányban. Crippsnek a bolsevista vezérekhez való kapcsolatai közismertek.

Londoni parlamenti és politikai körökben a kormányalakításhoz fűzött első megjegyzések különösen azt a tényt mondják figyelemreméltónak, hogy Churchillnek sikerült a miniszterelnöki tiszten kivül továbbra is megtartania a védelmi minisztérium vezetését.

Jelentős körülmény az is, hogy **Attlee számára új tisztséget,** a miniszterelnök helyettesének tisztét teremtették **meg.** Ilyen formán Attlee Churchill esetleges távollétében elnökölni fog a háborús kormány ülésein.

Lord Beaverbrook kigolyózását és feladatainak Lyttletonra való átruházását azzal magyarázzák, hogy lord Beaverbrook **élesen szembekerült a munkásszervezetekkel,** illetőleg a szakszervezetek képviselőivel, Bevin miniszterrel. A nézeteltérések állitólag a brit termelés kérdéseire vonatkoztak. Bevin győzelmének tekintik azt, hogy lord Beaverbrook most Washingtonba megy, hogy az angolszász országok termelésének összehangolásával foglalkozzék.

Az angol kormányalakitással kapcsolatban a Német Táviratti Iroda diplomáciai szerkesztője a következőket irja: »A háboru kitörése óta immár a 12-ik angol kormányatalakitás villámszerüen világitja meg a helyzetet, amelyben Churchill, hogy a nagyobb bajnak elejét vegye, engedni volt kénytelen. Ez az átalakitás annak bizonyságául szolgálhat, hogy Churchill maga sem hiszi már, hogy a helyzet megingathatatlan. Sokatmondó körülmény az, hogy Churchill, aki legutóbb szászszázalékos bizalmi szavazatot kapott, a a csendesóceáni, libiai és a csatornában elszenvedett veresége után már nem mert a képviselőház elé állni és teljhatalmát újra megszavaztatni. Ugyanez a félhivatalos jelentés elismeri, hogy a feszültség a legutóbbi napokban veszedelmesen megnövekedett. Angol oldalról megerősitik, hogy ennek az átalakulásnak nem Churchill politikai beszámolója, hanem a helyzet kényszerítő körülményei az okai. Ilyenformán tulajdonképpen önmagának ellentmondó helyzet alakult ki. Az egyik oldalon Churchill, mint Roosevelt bizalmasa, a másik oldalon Cripps, mint Sztalin bizalmi embere. Az uj angol kormány ezzel teljesmértékben két szövetségesének az árnyékába került.«

Mint a Német TI közli, Lindley Fraser angol rádió tájékoztató rendkivül előnyösnek tüntette fel azt a körülményt, hogy Cripps belépett a háborús-kormányba.

FONTOS TUDNIVALÓK

A kötelező termelésről.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Fraser szószerint a következőket mondotta: »Cripps bizonyos alapvető elvek képviselője ebben a háborúban. Moszkvából történt visszatérése után rámutatott annak szükségességére, hogy Anglia alkosson képet magának arról, milyen alakot ölt a háború után és hangoztatta, hogy ezeknek a terveknek határozott formát kell ölteniök. Cripps mindig hangsúlyozta, hogy Európa újjáépítésében a Szovjetuniónak is részt kell vennie.«

EGY BRAZIL GŐZÖS

az Egyesült Államok partja mentén elsüllyedt állítólag torpedótalálat következtében. Az eset nyomán különböző jelentések érkeztek. Egyelőre valószínűtlennek tartják, hogy Brazilia hadat üzenne a tengelyhatalmaknak. A megtorpedózott hajó a tengelyhatalmakkal hadban álló Egyesült Államok felé tartott. Rámutatnak arra is, hogy a brazil kormány a diplomáciai viszony megszakításával barátságtalan magatartást mutatott a tengelyhatalmakkal szemben.

Későbbi jelentés szerint az esetnek az lett az első következménye, hogy a brazil kormány elrendelte a kereskedelmi hajók felfegyverzését.

ROOSEVELT HÉTFŐN BESZÉL

Washingtoni jelentés közli: Roosevelt elnök titkárának kijelentése szerint Roosevelt hétfői beszédében a valóságnak megfelelő képet fog vázolni a háborús helyzetről. Az elnök tájékoztatni fogja a nemzetet a tengeri és szárazföldi erők harcbavetéléről az összes hadszintereken, még a leglegtávolabbiakról is. Earli szerint az elnök kifogásolja azt, hogy az Amerikát határoló óceánok már nem biztosítanak olyan mértékben védelmet, mint azt sokan elképzelik.

A RIOMI PER KÖRÜL

Mint Vichyből jelentik, a riomi per tárgyalásának első napja minden zavaró körülmény nélkül ünnepélyes és komor hangulatban folyt le. Az első benyomások alapján megállapítható, hogy a viták igen fárasztóak lesznek. Illetékes körökben hangoztatják, hogy Franciaország nagy erkölcsi erőről tesz tanuságot, mikor ezt az ügyet a jelenlegi körülmények között tökéletes tárgyilagossággal és páratlan igazsággal igyekszik rendezni. Hansúlyozzák, hogy tévedés lenne a romi perben politikai jellegű szenvedélyes igazságszolgáltatást látni, mert ennek a rendkívüli bírósági eljárásnak éppen az igazságos jogszolgáltatásra irányuló akarat és franciaország évszázados jogi hagyományainak tiszteletbentartása szolgáltatja az elvi alapot.

Berlini jelentés szerint irányadó német helyen eltekintenek attól, hogy a riomi perrel kapcsolatban nyilatkozzanak, miután a német álláspontot már egyszer alapvetően nyilvánították. Ez álláspont szerint **Németországot nem az a kérdés érdekli, ki felelős az elvesztett háborúért, hanem, hogy kire hárul a háborús felelősség azért, hogy Németország megegyezésl készségét elutasították** s ezáltal olyan politikát követtek, amelynek katasztrófához kellett vezetnie.

A FRANCIA—AMERIKAI VISZONY

Washingtoni értesülés szerint a francia—amerikai helyzet kedvezőtlenebb, mint ahogy egyéb hírforrások mondják. Állítólag Washington és Vichy viszonyának megszakítása továbbra is komoly mérlegelés tárgya. Mégis Londonban nem hiszik, hogy ilyen fordulatra sor kerüljön.

Az Egyesült Államokat nem elégítette a francia kormány most átnyujtott jegyzéke, amelyben válaszolt az amerikai vádakra, hogy állítólag segítséget nyujtott a tengelyhatalmaknak Észak-Afrikában. Sumner Welles külügyi államtitkár — mint az NBC rádió jelenti — csütörtökön Washingtonban közölte, hogy az amerikai kormány a francia jegyzéket nem tekinti kielégítőnek és Leahy tengernagy, vichy amerikai nagykövet új utasításokat kapott.

A honvéd vezérkar főnökének bulgáriai útja

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kir. honvédvezérkar főnöke a bolgár hadvezetőség meghívására február 21-én szűkebb kísérettel többnapos tartózkodásra Bulgáriába utazott.

A csendesóceáni háború

Tokió, február 20. Mint a japán haditengerészet főhadiszállása hivatalosan közli: Port Darwin Ausztrália legnagyobb haditengerészeti repülőtámaszpontja ellen intézett hatalmas légi támadás alkalmával 26 ellenséges gépet lelőttek, vagy elpusztítottak a földön. A japán repülők elpusztítottak egy 6 ezer tonnás cirkálót, 2 rombolót, egy cirkálót, egy tengeralattjárót, valamint 9 csapatszállító-hajót. Egy romoblót súlyosan megrongáltak. A japán veszteség csak 2 gép. A megsemmisített 26 ellenséges gép volt az egész állomásozó légi haderő.

Az Aftonbladet londoni levelezője szerint jelentették, hogy a bengáli öbölben japán hajórajt vettek észre. A tudósítás közli egy angol számottevő személyiség nyilatkozatát, amely szerint Rangoon sorsa nemsokára megpecsételődik. (MTI.)

Mint a brit hírszolgálati iroda Camberráből jelenti, Curtin miniszterelnök pénteken tudtul tadta, hogy Port Darvin kikötő ellen intézett csütörtöki japán légi támadás az ott horgonyzó hajókban veszteséget okozott. (MTI.)

A japán császári főhadiszállás 13 órakor közölte, hogy a japán szárazföldi és tengerészeti haderő pénteken reggel a legszorosabb együttműködésben sikeres partraszállást hajtott végre Koepang, Holland-Timor fővárosa és Deli, Portugál-Timor fővárosa szomszédságában.

Bangkok, február 20. Bili városa elfoglalása után, amelynek elestét mostmár az angolok is elismerik, a japánok veszedelmes közelségbe jutottak a burmai út kiinduló pontjához. Mostmár csak 40 km-re vannak az utolsó terepakadálytól Rangoon előtt. (MTI)

Rangoon, február 20. Hivatalos közlemény szerint a Bilin-folyó mögött csütörtökön egész nap súlyos harcok folytak. Az angolok helyi jelentőségű ellentámadásokat hajtottak végre.

Batáviából érkezett jelentés szerint japán bombázógépek támadást intéztek a jávai Bandung, a szövetségesek délnyugat-csendes óceáni főhadiszállása ellen. Batáviában beismerik, hogy a támadás jelentős károkat idézett elő.

Az északamerikai hírszolgálat jelentése szerint Jáva szigetére csapatok érkeztek A jelentés közli, hogy közöttük kevés északamerikai van. (MTI)

Tokió, február 20. A Domei iroda jelentése szerint a Palembang közelében leszállt japán előőrnyős katonaság tljs mértékben megszállta a Palembangtól nyugatra lévő kőolajfinomitókat. E csapatok most már helyreállították a kapcsolatot azokkal a légi úton odaszállította csapatokkal, amelyek a palembangi repülőteret szállották meg. A kelet részen a kőolajfinomitók lángokban állanak, mert úgy látszik, fegyujtotta a visszavonuló ellenség.

Rio de Janerio február 20. — A braziliai külügyminisztérium közleménye szerint az Olinda brazil gőzöst elsüllyesztették. — A közlemény nem ad további részleteket, csak annyit, hogy a hajó az Egyesült Államok partjai mentén süllyedt el.

Washington, február 20. A haditengerészet közleménye megerősíti egy brazil hajó elsüllyesztésének hírét és hozzáfűzi, hogy a hajót az Atlanti-óceán partja mentén egy ellenséges tengeralattjáró süllyesztette el. (MTI)

Newyork, február 20. (OFI): Az amerikai rádió jelentése szerint német tengeralattjárók újabb támadást hajtottak végre Aruba sziget kőolajfinomitói ellen. (MTI)

London, február 20. A londoni tengernagyi hivatal közlése szerint a Gurha rombolót elsüllyesztették.

A kanadai kormány közölte, hogy a „Spikenard" korvett elsüllyedt, 67 főnyi legénységéből 57 a vízbe fulladt. A hajó elvesztése a kanadai kormány közlése szerint ellenséges cselekményre vezethető vissza. (MTI)

Tokió, február 20. Japán hirforrás szerint a japán légi haderő csütörtökön megtámadta Bandoeng repülőterét. A japánok légi harcban 17 amerikai repülőgépet lelőttek. A Jáva ellen végrehajtott légitámadás során részben a földön, részben légi harcban 46 ellenséges repülőgépet elpusztítottak. Két japán repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. (MTI.)

Stockholm, február 20. Az angol hírszolgálat canberrai jelentése szerint intézkedéseket tettek az újzélandi és ausztráliai légi haderők egyesítésére. (MTI.)

Canberra, február 20. (OFI.) Forde hadügyminiszter közölte, hogy a maláji félszigeten és Singaporenál 18.231 ausztráliai elesett. (MTI.)

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli:

Keleten az ellenség sikertelen támadásai során ismét magas veszteségeket szenvedett. A középső arcvonalszakaszon meghiusultak a bekerített ellenséges erők kitörési kísérletei.

A február 18 és 19-i harcokban 79 ellenséges páncélost semmisítettünk meg, vagy zsákmányoltunk.

A szovjet légi haderő csütörtökön 39 repülőgépet vesztett. Négy német gép eltünt.

Berlin, február 20. (MTI.) A pénteki hadijelentés kiegészítéseképpen a Német Távirati Iroda katonai részről a következőkről értesül: A szovjet felismerte, hogy a tél javarésze már elmúlt. A Times február 12-iki száma cikkben utal arra, hogy az igen szigorú fagyok, kivéve északot, nem szoktak tovább tartani februárnál. Éppen ezért a szovjet most megújuló lömegtámadásokkal kétségbeesett végső nyomásra indult a német vonalak ellen. Ennek az esztelen rárohanásnak az eredménye mindig ugyanaz, a támadások összeroppannak a fölényben lévő német elhárításban és véres veszteségeket okoznak a bolsevistáknak. A német légi fölényt további 39 szovjet repülőgép megsemmisítése bizonyítja. Az északafrikai harctereket a kedvezőtlen időjárás befolyásolja. (MTI.)

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás 629. közleménye: A kirenaikai arcvonalon nem történt jelentős harci esemény. A Földközi-tenger medencéjében uralkodó rendkívül rossz időjárási viszonyok az eddiginél is nagyobb mértékben gátolták a légi haderő működését.

Német bombázógépek hatásos támadásokat intéztek a Via Balbian haladó ellenséges gépjárművek ellen.

Lisszabon, február 20. (Stefani.) Margesson angol hadügyminiszter a libiai hadjáratról kijelentette, hogy az angol támadás bukását a rendkívüli nagy utánpótlási nehézségeknek kell tulajdonítani. A továbbiakban a miniszter hangoztatta, hogy a harci kocsik és Auchinleck hadseregének páncéltörő ágyúi gyengébbek az ellenfél hasonló harci eszközeinél. (MTI.)

Rövid táviratok

Zürich, február 20. A Neue Züricher tudósítójának dublini jelentése szerint újabb amerikai csapatok Észak-Irországba való érkezése új aggodalmakat keltett Irországban. Attól tartanak, hogy Irország hadszintérré válhatik és az ir semlegességet összeomlás fenyegetheti.

Washington. A kongresszus elutasította Rooseveltnek azt a javaslatát, hogy 300 millió dolláros hitelt szavazzon meg a munkanélküliek támogatására.

Istanbul. Iskenderumban megérkezett az első torpedóromboló azokból, melyeket a török kormány Angliából rendelt.

Stockholm, február 20. Az Associated Press jelentése szerint Rooseveltné lemondott a polgári védelmi alelnöknői tisztéről. Lemondó levelében Rooseveltné utalt arra a bírálatra, amely tisztségével kapcsolatban érte és kijelentette, nem óhajtja, hogy továbbra is bírálgassák a polgári védelmi hivatalt. (MTI)

Tokió. Yamasita altábornagy, a maláji földi japán haderő főparancsnoka csütörtökön, négy nappal a britek fegyverletétele után tartotta meg ünnepélyes bevonulását Szingapurba. A menet a Fordműves mellett haladt el, amelyeken a február 16-ára virradó éjszaka Yamasita és Percival történelmi találkozója lejátszódott.

Algeciras. E hatzere tonnás angol gőzös a gibraltári hajógyárban javítás közben felrobbant. Öt halálos, tíz sebesült áldozata van a robbanásnak. Az angol hatóságok a hajó megsemmisülését robbantásnak tulajdonítják. A munkások közül sokat letartóztattak.

Ninocska
Az Apollóban
GRÉTA GARBO
művészi alakítása.
Az intelligens közönség világfilmje.
Előadások: ½5, 7 és ½10 órakor.

Vígszinház mozgó
A LÉGHATALMASABB HÁBORÚS VILÁGFILM!
A keleti csata
Európa harca a bolsevizmus ellen
Gépezrek és embermilliók gigászi küzdelme!
Izgalmas, megrázó, felejthetetlen

A Kormányzóhelyettes látogatást tett Bárdossy miniszterelnöknél

A kormány tagjai tisztelgő látogatáson jelentek meg

Budapest, február 20. A főméltóságú kormányzóhelyettes úr a déli órákban látogatást tett Bárdossy László miniszterelnöknél.

A kormány tagjai pénteken a ülelőtt folyamán tisztelgő látogaláson jelentek meg a főméltóságú kormányzóhelyettes úrnál.

Budapest, február 20. A Magyar Élet Pártja csütörtökön este értekezletet tartott, melyen a Párt a kormányzóhelyettes megválasztása alkalmával hódolatát fejezte ki a kormányzó úr kormányzóhelyettes őfőméltóságai iránt. — Az értekezletről vitéz Lukács Béla elnök indítványára a Párt hódoló táviratot intézett őfőméltóságaikhoz.

Az olasz közvélemény rokonszenvvel fogadta a magyar nemzet választását

Róma, február 20. Mértékadó olasz politikai körökben a következő nyilatkozatot tették Horthy Istvánnak kormányzóhelyettessé történt megválasztásával kapcsolatosan:

Olaszországban nagy rokonszenvvel fogadták azt az intézkedést, amellyel a magyar nemzet törvényhozó szerve rendezte a kormányzóhelyettesítés alkotmányjogi kérdését. Horthy Miklós kormányzó, az ő családja és Horthy István iránt Olaszországban régi és mély barátság nyilvánul meg és ezért az olasz közvélemény a magyar nemzet választását hagyományos rokonszenvvel, megértéssel és szívélyességgel fogadja.

Az olasz sajtó a Kormányzóhelyettes megválasztásáról

„Horthy Miklós kormányzó odaadó munkatársra talál fiában" — írja a Messaggero

Róma, február 20. Az olasz sajtó igen nagy figyelmet szentel Horthy István kormányzóhelyettesé történt megválasztásának. Az olasz lapok hasábos cikkekben, vastagbetűs címek alatt számolnak be a magyar országgyűlés csütörtöki ünnepélyes üléséről és részletesen ismertetik annak lefolyását, különösen kiemelve azt a lelkes hangulatot és a nemzeti egységnek azt a megnyilvánulását, amely az ülést jellemezte.

A lapok egyébként csaknem **kivétel nélkül közlik Horthy István arcképét** és több lap közli a kormányzóhelyettes feleségének fényképét is.

A Stefani iroda budapesti jelentésében ezeket írja:

Az egész magyar közvélemény és **az egész magyar nép egységes lelkesedéssel fogadta Horthy István kormányzóhelyettessé történt megválasztását.** A magyar nép meg van győződve róla, hogy a kormányzóhelyettes, akit a nemzeti egység jegyében egyhangúan választottak meg, meg fog felelni mindazoknak a reményeknek, amelyeket belé helyez.

A választás ugyanakkor a nemzet hálájának kifejezése Horthy Miklós személye iránt, aki a legnagyobb lelkesedéssel végezte és végzi ma is államfői feladatát, amelyben most fiában odaadó munkatársra talál.

A „Messaggero nagy részletességgel ismerteti a kormányzóhelyettes életrajzi adatait és a többi között ezeket írja:

Horthy István Magyarország egyik legnépszerűbb személyisége, nemcsak a névnél fogva, amelyet visel, hanem képességeinél fogva is. Mindig arra igyekezett, hogy kövesse kiváló atyja példáját, valamint a család nemes hagyományait.

Az olasz lap ezután Horthy Istvánt mint kiváló mérnököt, katonát, sportembert és családapát mutatja be az olasz közönségnek.

Ugyancsak részletesen ismerteti a kormányzóhelyettes életrajzát a Popolo di Roma pénteki száma is.

Mi lesz a csucsai Ady kastéllyal?

Erdély egyrészének visszatérése után sok szó esett arról, hogy a megszállás első esztendeiben potom pénzen elvesztegetett, vagy kisajátított magyar javakért kárpótlást igényelhetnek az egykori tulajdonosok. Megindultak itt, ott a kárérítési perek, visszaperlések és így került szóba a csucsai Boncza kastély is, amely tudvalevően eredetileg Ady első feleségé Boncza Bertáé volt és így kapta az Ady-kastély nevet is.

Ady Endrének gyermeke nem volt.

Ady halála után Boncza Berta férjhez ment Márffy festőművészhez, közben azonban meghalt Boncza Berta is, aki Ady Endre örököse volt akkor is, amikor Márffyhoz ment feleségül. Az Ady-családból is csupán özvegy Ady Lajosné él ma már. Egyelőre alig tudunk valamit arról, hogy hova tartozik. Kihez tartozik legalább az emléke az Ady-kastélynak. Goga özvegye számot tartott a költő örökségére, bár eltávozott Erdély területéről. Egyes cikkek már arról álmodoztak, hogy az egykori szerelmes Ady Endre nyugalmának, s családi életének, sok verse születésének helyét nemzeti parkkal együtt nemzeti ereklyeként a magyar állam szerezze vissza Goga özvegyétől, hiszen annakidején az eladási ár amugy is igen alacsony volt, sőt jóval áron alul kelt el a néhány holdnyi birtok az ósparkkal s a kastéllyal.

Most azután a bánffyhunyadi királyi járásbíróság minden találgatásra világosságot derít. Az egyik erdélyi lapban hivatalos hirdetmény jelent meg, amely szerint a bánffyhunyadi királyi járásbíróság közhírré teszi, hogy Márffy Ödön kérelmezőnek özvegye Goga Oktáviánné ellen az 1440—1941 M E sz. rendelet 9 paragrafusa alapján kártérítés ránt indított perében a bíróság az ügy felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tüzött ki és felhivja a feleket, hogy 1942 évi március hó 5-ik napjának délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében jelenjenek meg, egyszersmind özvegy Goga Oktáviánné született Muresan Vetuzia szerző fél és néhai Goga Oktávián ismeretlen örököseire részére, kik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul dr Buzás Lajos bánffyhunyadi ügyvédet nevezte ki. A bíróság felhivja a fentnevezett szerződő feleket és örököseit, hogy a megjelölt határnapon és órában a meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Tehát itt van a felelet minden eddigi kombinációra és tervezgetésre. Ady Endre neve már nem is szerepel. Uj örökös új jogok alapján perli a csucsai kastélyt az elhunyt oláh költő örököseitől, akik szintén ismeretlen helyen tartózkodnak.

Majd egy szürke bírósági tárgyalási hírben napirendre térnek a sok szó és írása alkalmat adó csucsai kastély végleges sorsa felett.

Csak a kastélyban eltöltött szép idők és versek emlékeztetnek majd mindeneket arra, hogy volt idő, amikor a vérzivataros első világháború idején mene-

METEOR MOZGO műsora:

Ma 5, 7, 9-kor csak felnőtteknek!
Vivian Romance izzóan szerelmes alakitása:

Nápoly a csókok tüzében

Holnap: „FIATAL ÖRDÖGÖK"

Riomba tanúként megidézték Weygand tábornokot

Daladier szabadlábrahelyezését kéri védője

Riom, február 20. (OFI.) A riomi per második napja ugyanolyan külsőségek között kezdődött, mint az első. Elsőnek Daladier védője indítványt terjesztett be az eddigi vizsgálat megsemmisítése iránt. Indítványozta új vizsgálat elrendelését s Daladiernek addig szabadlábrahelyezését. Különösen kifogásolta a védő, hogy a bíróság nem tartotta szükségesnek az ügy katonai részének kivizsgálását.

Blum védője mindenben csatlakozott Ribet indítványához. Ő is követelte, hogy semmisítsék meg az eddigi eljárást és egészítsék ki a vizsgálatot. Védője után Blum is felszólalt és kifogásolta, hogy a vizsgálat nem terjed ki behatóan a békéből a háborúba való átmenet időszakára. Szerinte a felelősség a katonaság legfőbb parancsnokságát terheli, amely elévült hadászati módszerek híve volt. Blum mintegy félórán át beszélt. Beszéde után Cassagneau államügyész visszautasította Letraxuer és Ribet indítványát a semmisségi eljárás és vizsgálat kiegészítését illetőleg. Az ügyész felszólalása után az elnök a tárgyalást keddr halasztotta.

A bíróság több mint 300 tanút idézett meg. A nevezetesebbek közülük Weygand Georges Armengaux, Vuillemin, Dufieux, Decamp tábornokok, Bouscat volt kabinetfőnök és Jeanneax tábornok, aki Pierre Cot katonai irodájának főnöke volt.

Kolerajárvány Hongkongban és Kantonban

Saughai, február 20. (OFI): Japán lapértesülések szerint Hongkongban és Kantonban kolerajárvány ütötte fel fejét. (MTI)

Budapesten letartóztatták a „stambuli filmkirályt"

A budapesti rendőrség a zürichi hatóságok megkeresésére évek óta közöl Dobos Jenő nevű 52 éves volt ügynököt, aki Zürichben egy előkelő finn nő bizalmába férkőzött és vállalta, hogy Helsinkiben maradt 50.000 svájci frankját kimenti Svájcba. Az ügynök leviite a hölgy egész vagyonát, de többé nem jelentkezett, hanem Magyarország felé vette útját.

Fábián István budapesti detektív most megállapította, hogy Dobos Jenő azonos egy Drégely Jenő nevű magyar filmessel, aki két évvel ezelőtt Törökországban svájci pénzen gépszíj- és kenőcsgyárakat nyitott, majd jól elhelyezkedett a filmszakmában, mint a magyar filmek törökországi főbizományosa is és a stambuli filmkirály néven ismerték a filmélétben.

Drégely-Dobos a napokban Budapestre utazott filmügyek lebonyolítására és a rendőrség őrizetbe vette. Beismerte a svájci szélhámosságot. A rendőrség megállapította, hogy ötször volt büntetve és nyolc évet töltött különböző hazai fegyházakban. Törökországben az utolsó időben 1000 font volt a fizetése nagyösszegű jutalékon kívül.

Dr Lotz János előadása Svédországról

Svédországban minden hatvan évet betöltött egyén nyugdíjat kap az államtól, ha nincs magánvagyona.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon érdekes előadást tartott a svédországi életről, társadalmi és szociális helyzetről dr **Lotz János,** a stockholmi magyar intézet igazgatója. Előzőleg dr **Hankiss János** egyetemi tanár mondott bevezető beszédet.

Dr **Lotz János** előadásában ismertette a svéd politikai és szociális helyzetet. Rámutatott arra, hogy Svédországban nincsen társadalmi rétegeződés. A szociális gondoskodások során kiemelte azt, hogy minden hatvan évet betöltött egyén, akinek nincsen magán vagyona, függetlenül foglalkozásától nyugdíjban részesül az államtól.

A svéd társadalom nagyon megbecsüli a tudományt és művészetet. A Nobeldíjon kivül egész sereg irodalmi és tudományos díj igazolja azt a gondoskodást, amellyel a tehetségeket jutalmazni igyekeznek. Ugy az állam, mint a magánosok, sokat áldoznak a tudományok támogatására. Jellemző például ismertette a kiváló tudós, hogy a stockholmi egyetem teljes egészében magán adományból épült.

Érdekesen világított rá dr **Lotz János** professzor arra, hogy milyen nehéz a svéd egyetemeken a doktori cim megszerzése. Két fokozat előzi meg a doktorátust: candidatus és a licentiatus. Tíz évi főiskolai tanulmányt igényel a doktori cim megszerzése és ritkaságára jellemző, hogy 1935. óta a stockholmi egyetem jogi karán mindössze két hallgatót avattak doktorrá. Viszont a doktorátus megszerzése egyáltalán nem kötelező. Érdekes társadalmi szokásokat ismertetett ezután a svéd életből Lotz professzor. Példákkal bizonyította a svéd pontosságot. A svéd ember nem szónok természet. Végül a magyar—svéd történelmi és kultúrális kapcsolatok alapos ismertetésével fejezte be nagyértékű, mindvégig őszinte érdeklődéssel hallgatott előadását, mely után a hallgatók nagy érdeklődését bizonyító feltett kérdésekre adott élvezetes, szellemes feleleteket.

Hungária filmszínház

A keleti csata

Németország és szövetségeseinek egyedülálló győzelmes harca az Európára tört bolsevizmus ellen!

Előadások délután 5, 7, 9 órakor!
HÍRADÓ!

Származási lapok bevezetését kérik a kormánytól

Budapest székesfőváros legközelebbi közgyülése elé **Huszty Károly** dr tanácsnok, a közjogi ügyosztály vezetője, a törvényhatósági bizottsági tagok származásának igazolására vonatkozóan terjeszt elő indítványt.

Ebben azt kéri utasitsa a közgyülés a polgármestert, hogy sürgös feliratban kérje a kormányt, miszerint az érvényben levő zsidótörvények és azok végrehajtási utasításának kiegészítéseképpen **rendeletileg szabályozza az egyének, a valamint a kereskedelmi és ipari vállalatok részére általános érvényü polgári és katonai hatóságok előtt egyaránt hiteles származási lapot** és azok hitelet másolatainak kiadását, hogy ezáltal egyrészt a törvények intencióinak megfelelő igazolások gyorsabban legyenek végrehajthatók, másrészt a sokszor nagy utánjárással, tetemes költséggel beszerzett, esetleg pótolhatatlan eredeti okmányok elvesztésének kockázata elkerülhető legyen.

— **Háromévi fegház, kommunista agitációért.** A kúria háromévi fegházra itélte Halmos Gyula állásnélküli magánhivatalnokot, mert földmüvesemberek előtt izgató tartalmú kijelentést tett.

Nagy a lakása?

Cserélje el, hirdesse meg a „Debreczen" lakáscsere apróhirdetési rovatában.

A feketén ragyogó Sebeskörös pedig megállíthatatlanul rohan ma is a csucsai kastély alatti csendes völgyben.

Apát és Fiút áldja és vezérelje Isten a nemzetért vívott küzdelmükben...

D. dr Kállay rektor beszéde a tegnapi doktorráavatáson

Tegnap délben a központi egyetem aulájában nagyszámú közönség előtt tíz jelöltet: **Hegedüs** Jánost, **Harsányi** Pált, **Czirják** Lajost jogtudományi, **Poroszlay** Bélát, dr **Tar** Józsefet és **Gyetvai** Károly Lajost államtudományi, **Németi** Sándort, **Magyari** Jánost, **Bankó** Lászlót és **Szilárd** Ferencet orvostudományi doktorrá avatta az egyetem tanacsa.

A doktoravatási szertartás után d. dr **Kállay** Kálmán Rector Magnificus nagyhatású beszédet intézett az új doktorokhoz.

— Herczeg Ferenc mondja Tisza Istvánról, hogy »neki az volt a küldetése, hogy egy rokontalan és félreismert nép fájdalmas és reménytelen büszkeségével a szívében birokra keljen a végzettel...« (Tisza-évkönyv 1924.) És Tisza István rendithetetlen hite, félelmeket nem ismerő lelke egész biztosan meg is tudott volna birkózni ezzel a végzettel, ha maga a nemzet nem **segített volna alattomos** ellenségeinek és nem engedte volna kezéből kicsavarni az ezer évig fényes és mocsoktalan magyar fegyvert. De a nemzet elalélt a hosszú háborúban és könnyű prédája lett a testében előbb csak titokban szétáramló, idegenből jött mérgező szellemi hatásoknak. — Tisza István nem tudta megállítani a végzetet, mert maga a nemzet tagadta meg és rohant nyitott szemmel a saját vesztébe.

Tisza István feladatát egy másik rendithetetlen hitű, óriáslelkű férfiú vette át, aki épúgy, mint ő, a végsőkig hitt a magyarság életerejében és létjogosultságában. **Ez a férfi Főméltóságú Kormányzó Urunk.** Csak romok voltak azok, amelyeket Ő kapott. Egy évezredes ország szánalmas romjai, s benne egy kifosztott, letiport, saját jövőjében is félve hinni merő nemzet. Mert e romok közül is kaján, kárörvendő ellenséges népek állig felfegyverezett gyűrűje feszült minden pillanatban készen arra, hogy végkép megadja a kegyelemdöfést annak, amit kényükkedvük az országból még meghagyott. És megindult a hatalmas birkozás a végzettel. **A nemzet sorsát Horthy Miklós veszi kezébe.** Emberfeletti küzdelem volt ez, amelyet lélekzetfojtva figyelt egy egész világ. **Nem jelszavakért, hanem egy ország léttért folyt a gigászi harc.** Előbb idebent kellett visszaadni a magyarság hitét önmagában és kellett azt megtisztitani az idegen áfiumtól. Csak azután indulhatott meg az igazi épitő munka, amelyben a hit, az ősi nemzet ősi erényeibe vetett bizalom, a szellemi magasabbrendűség, az erkölcsi értékek hatalma volt a legfőbb tényező. Ezekből lett biztos céltudatossággal és óriási lemondások, nemzeti önmegtagadás és önfegyelmezés árán az új magyar fegyver, amely ma megint régi dicsőségében ragyog. De **az 1919-es Szegedtől milyen messze van Kassa, Munkács, Kolozsvár és Ujvidék!** Nem térben és nem időben, hanem emésztő testi-lelki, külső és belső küzdelemben, amelyeket mind-mind **egy** ember, Főméltóságú Kormányzó Urunk hordozott elsősorban. Legyen áldott Isten, **hogy birta ezt a nehéz harcot.** De a küzdelemnek még korántsincsen vége! Most rakja le a magyarság egy új ezerév alapjait a most kialakuló új Európában. **Kormányzó Urunkra még emberfeletti feladatok várnak.** És egész biztos, hogy az ő erős hite, mély bölcsessége, amely sem jobbra, sem balra nem tekint, hanem mindig egyedül csak a nemzet jövőjén tartja tekintetét, meg fogja találni a biztos utat ezentúl is. — **Mégis legyen hála az Istennek, hogy ezekben a történelmi időkben a véréből való vért állította** tegnap mellé erős segítőtársul a nemzet tiszteletet parancsoló módon egyhangúlag megnyilatkozott lelkes akarata. **Apát és Fiút áldja és vezérelje Isten a nemzetért vívott küzdelmükben.**

— Önöknek pedig ifjú Doktorainknak velünk együtt az a kötelességünk, hogy Apát és Fiút most már testünk-lelkünk minden erejével támogassuk ebben a hazánk boldogulásáért vívandó küzdelmünkben!

A rector beszéde a megjelentek körében mély hatást keltett.

Ruhájából font kötélre felakasztotta magát gyógyithatatlan betegsége miatt

Özv. Kovács Istvánné született Dankó Anna 71 éves asszony, aki a Homok utca 76. szám alatt lakott albérletben, tragikus módon vetett véget életének. Az idős nő gyógyithatatlan betegségben szenvedett, ez nagyon elkeserítette és többször hangoztatta ismerősei előtt, hogy nem birja tovább viselni betegségét. Tegnap délben megebédelt, majd mikor egyedül maradt szobájában, ruháját ollóval felvagdalta, a szövetből kötelet font és azzal az ablak keresztfájára felakasztotta magát. Mire a házbeliek rátaláltak, halott volt.

Értesitették az öngyilkosságról a rendőrséget. A vizsgálat megállapitotta, hogy öngyilkosság történt és özv. Kovács Istvánné holttestét kiszállitották a törvényszéki bonctani intézetbe.

Dr Gärtner István tisztifőorvos nagyszabású előadást tartott a kiütéses tífusz elhárításáról

Érdekes adatok a ragály történetéről

Dr **Gärtner István** m. kir. tisztifőorvos egyetemi m. tanár, rendkivül érdekes előadást tartott a Népszerű Főiskola keretében a kiütéses tifuszról. A Dérimúzeum dísztermét zsúfolásig megtöltötte a katoni és polgári elökelőségekből álló közönség, dr **Kölcsey Sándor** polgármesterrel és **Rásó István** alispánnal az élükön.

Elmondotta, hogy ez a betegség a háborúk legveszedelmesebb járványa. **Szovjet-Oroszország, mint a kiütéses tifusz őshazája és melegágya, szörnyű rombolást és pusztitást jelenthet a vele érintkezésben levő népekre.**

Különösen érdekes volt **Gärtner István** előadásának az a része, amely a kiütéses tifusz történetével foglalkozott **Az 1500-as évek elején Girolano Cardan olasz orvos feljegyzéseiben találunk elsőizben irott megemlékezést a kiütéses tifuszról,** természetesen ez a járvány a legrégibb korban is előfordult, de más egyéb ragályokkal tévesztették össze. Cardan „bolhacsipéses betegségnek" nevezi, mert ilyen kiütések jelennek meg a testen. Nem sokkal később Girolano Fracastoro **„kiütéses láz"** néven emlékezik meg erről a bajról.

A pusztitás méreteiről fantasztikus számokat sorolt fel Gärtner István. — 1544-ben Bradenburgi Joachim hatalmas hadsereget vezetett Buda ellen, hogy a törököktől visszafoglalja, de **Győr előtt kiütéses láz támadt a hadseregben, több mint harmincezer katona meghalt, igy vissza kellett vonulnia, Budavár 150 évig maradt a török uralom alatt.**

Angliában „börtönláz"-nak nevezték, mert voltak börtönök, melyek lakóit teljesen kipusztitotta ez a ragály. A bünözök helyzete rettenetes volt. A börtönök lakói, őrzőikön, bíráikon szörnyű bosszút álltak. Ismeretesek a történelemből az angol „fekete tárgyalások". Egyizben, mikor a vádlottakat a tárgyalóterembe vezették, szörnyű büz töltötte meg a termet. Pár nap mulva a bíróság elnöke, az államügyész, két rendőrtiszt, öt békebiró s az esküdtbirák mind megbetegedtek. Pár nappal később pedig több mint ötszáz ember halt meg a járványban.

Angliában sokat rontott az ablak-adó is, ennek alapján a tizablakos ház után még külön 4, a 20 ablakosak után még külön 8 schillinget kellett fizetni. — Emiatt az ablakokat erősen csökkentették. Mivel a börtönök magánvállalkozások voltak, a börtönablakokat gyorsan befalazták, igy levegőt és napfényt sohasem kaptak. Siralomházzá váltak az angol börtönök.

Lind hajóorvos a börtönláz leküzdésére ajánlotta, hogy belépéskor minden fogolyról szedjék le a rongyait és dobják kemencébe, hogy a férgek elpusztuljanak. Itt említik meg először a tetveket, mint a járvány terjesztőit.

A tengeren is pusztit a baj, melyet „hajóláznak" is neveztek. Néha a hajó egész személyzete meghalt s a hajó kisértetiesen szabadon kószált, míg a hullámok vagy zátony el nem pusztitották.

Megemlékezett Gärtner István főorvos arról is, hogy Napóleon félmilliós hadsereggel indult Oroszországba és egy év mulva nyolcvanezer emberrel kezdte meg Moszkvából a visszavonulást, olyan pusztitást végzett a kiütéses tifusz, a többi bajok mellett.

Franciaországban a parókaviselés igen kedvezett a tetvek terjedésének: a francia udvar előkelőségei, a fényes dámák között gyakori vendég volt a tetvesség. II. Fülöp spanyol király is a tetvesség következtében halt meg.

Az 1914-es világháborúban Szerbiában borzalmasan pusztitott a kiütéses tifusz, naponta átlag 2500 ember halt meg és nem egészen hat hónap alatt 150,0000 ember esett áldozatául. Hatvanezer osztrák—magyar hadifogolyból harmincezer a járvány miatt elpusztult. A járvány miatt Szerbia teljesen védtelen volt, a Monarchia nagy hadserege mégsem támadhatta és használhatta ki a helyzetet a kiütéses tifusz miatt mert könnyen átterjedhetett volna a hadseregre is. Nem tartozik a fantázlák birodalmába a feltevés, hogy az osztrák—magyar haderők hirtelen előnyomulása ebben az időben Szerbia és Szaloniki elfoglalása és az egész Balkán feletti uralom révén könnyen a központi hatalmak javára billenthette volna a mérleget. **Az egészségügyileg fejlett német és osztrák—magyar hadseregben nem tudott a kiütéses tifusz lábra kapni.**

Elmondotta Gärtner István, hogy **Magyarországon százezer emberre 1--5 beteg esik, tőlünk keletre 20—40, Ukrajnában 95—140 is előfordul.** Ahol gyakori a tifusz, ott az emberek védettséget szereznek és nem halálos betegség, de ahol ritkán fordul elő, ott nagyon erős mértékben pusztit. Oroszországban csak 10 százalék hal meg a betegek közül, Magyarországon 15—20 százalék Németországban 35—40 százalék, Angliában 30—50 százalék.

Gärtner István szólott a **kiütéses tifuszos betegségről, hangsúlyozta, hogy gyermekek és fiatalok 20 éves korig könyebben kiállják, de 50 éven felüli betegek közül minden második meghal.** A kiütéses tifusz főterjesztői a cigányok, bár ők maguk sokszor lábon viszik át a betegséget. Kizárólag tetük útján terjed a kiütéses tifusz, nemcsak az élősdi csipése, de a börön szétdörzsölése, sőt annak piszka is fertőző. A védekezés nagy erélyt, minden utasitás pontos végrehajtását követeli. A beteget azonnal kórházban el kell különiteni, egész környezetét, használati tárgyait is tetvetleniteni. Férfiakat, nőket, egész testüket boroválni kell és petroleumos, vagy más anyaggal kenni többször is. A tetű 65 fokos forró vízben pár perc alatt elpusztúl. Bemutatta a németek nagyszerű fertőtlenitő gépeit, melyekkel lakásokat is tudnak tisztitani. A megszállott területeken jórészt végrehajtották a veszély elhárítását. A debreecni fertőtlenitő intézet bármely pillanatban szolgálatba állitható. Ezzel a város egészségügyi haósága igen nagy szolgálatot tett a közönségnek, mert a veszélyt minimálisra csökkentették. De ez maga azonban nem elég, az összes szerveknek, sőt az egyes családoknak is össze kell fogniok, hogy meggátolják ennek a szörnyű ragálynak a terjedését.

Egy nemzet egészségügyi állapotának nincs biztosabb fokmérője, mint a kiütéses tifusz jelenléte, vagy hiánya. Ezt a betegséget könnyen meg lehet elözni, ellenben rendkivül veszélyessé válhatik, ha idejében nem tesszük meg a szükséges óvóintézkedéseket.

A közönség viharos tapssal köszönte meg az értékes előadást dr **Gärtner István** tisztifőorvosnak.

Szilassy László főispánt kérték fel a Debreceni Repülő Club elnökéül

Dr **Bókay** Zoltán, a Debreceni Repülő Club elnöke, dr **Stepper** Károly clubkapitány-felügyelő és **Grassl** Herbert, a club pénztárosának vezetésével tegnap délelőtt küldöttség kereste fel **Szilassy** László főispánt, akit felkértek, hogy vállalja el a Debreceni Repülő Club elnöki tisztségét.

Szilassy László főispán, a magyar repülésügy nagy fontosságára tekintettel, örömmel vállalta a Debreceni Repülő Club elnökségét és támogatása folytán a debreceni sportrepülés további nagy fejlődése várható.

Félárú utazási kedvezmény a tenyészállatvásárra

A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium az OMGE kérésére engedélyezte a március 21—29. napjain tartandó országos tenyészállatvásár megtekintésére felutazó közönség részére a szokásos **50 százalékos kedvezményt a m. kir. államvasutakon és a kezelésében levő helyiérdekű vasutakon.** A kedvezményes utazásra jogositó igazolvány ára a MÁV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólóan **egységesen 1.30 pengő.**

Az igazolvány a Budapestre utazásra **március 15-től 29-ig,** a visszautazásra **március 21-től április 4-ig** bezárólag érvényes és használható. Az igazolvány bármelyik kocsiosztályban, úgy a gyors-, mint személyvonatokra feljogosit az 50 százalékos kedvezményre.

A kedvezmények igénybevételére vonatkozó részletes feltételekről a rendezőbizottság utazási irodája és a kiadott nyomtatványok nyujtanak közelebbi tájékozódást.

Valóságos érték szerint biztositsunk

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága mint tűzrendészeti hatóság a tűzrendészet fejlesztéséről szóló 1936. évi X. tc. végrehajtása tárgyában kibocsátott 180.000—1936. B. M. számú rendelet 75. §-ának rendelkezése folytán felhívja a város érdekelt lakossága figyelmét a tűzkár elleni biztositás előnyeire.

Mindenkinek számolni kell a tűzkár veszélyével és vagyonát oltalmazni kell a tűzkár esetére. Ezt az oltalmat a jól megkötött tűzbiztositás nyujtja, mert aki tűzbiztositásról gondoskodott, annak tűz esetén anyagi kára megtérül.

Figyelmezteti azonban a hatóság a város érdekelt lakosságát, hogy saját érdekében helyesen akkor jár el, ha **a valóságos érték szerint biztosit.** Ugyanis az értéken felüli ú. n. túlbiztositás csak a magasabb díjtétel fizetési kötelezettségét vonja maga után, de az értéken felüli biztositási összeg érvénytelen.

Ugyancsak helytelen az értéken aluli biztositás is, mert kár esetén nem a tényleges értéknek, hanem csak a biztositott összegnek megfelelő kártérítési összegre van a biztositottnak igénye. Debrecen sz. kir. város elsőfokú hatósága.

Bérautót olcsón
33-18 telefonon rendeljen
Uj kocsi

Gróf Tisza Lajos váratlanul meghalt

Százezreket költött el életében szegénysegélyezésre

Nagy csapás érte a magyar református egyházat, közelebbről a tisztántúli egyházkerületet. Egyik kivételesen nagyszerű jellemű tanácsbíró tagja: gróf Tisza Lajos halt meg tegnap Kocsordon. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, Debrecenben is járt a klinikán, innen három héttel ezelőtt némiképen gyógyultan távozott. Éppen ezért halála váratlanul következett be szívtrombózis következtében.

Tisza Lajost Baltazár Dezső püspök nevelte ifjú korában a geszti birtokon. Édesapja Tisza Kálmán volt. Tisza Lajos méltó utóda volt atyjának, kiváló jellemű, mélyen vallásos ember lett, aki életének jelentős részét a szeretet szolgálatának szentelte. **Százezreket költött el szegénysegélyezésre.** Páratlanul jószívű volt, aki mindenkin segített, ha hozzá fordultak. A betegeket előszeretettel támogatta, talán azért, mert ő maga is sokat szenvedett.

Ugyanis, amikor jogi tanulmányait Budapesten, majd Heidelbergben és Berlinben elvégezte, hazajött s a világháborúban mint huszárkapitány résztvett, **olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy sokáig élet-halál közt lebegett. — Egyik lábára egész életére meg is bénult. A világi élet külső örömei helyett a lélek belső szépségeit kereste és találta meg. Nagyszerű memóriával birt, az Evangéliumot teljes egészében ismerte.** Minden nap templomban volt még az utóbbi időben is 64 éves kora ellenére.

Lelki tulajdonságai között a szeretet s az emberek iránti gyöngédség foglalta el a legnagyobb helyet. Ez a nemes érzése még halálában is kifejezésre jutott. **Végakaratában azt kötötte ki, hogy csak egyszerű imával temessék és a temetését két vonatjárás közötti időpontban rendezzék, hogy ne legyen senki számára kényelmetlen az ő temetésén való részvétele.**

Gróf Tisza Lajost az egyszerűség és szerénység jellemezte. Az egyházkerület minden közgyűlésén — ha csak egészségi állapota engedte —, résztvett. Temetésén az egyházkerület elnöksége is képviselteti magát.

A temetés **vasárnap délután lesz Kocsordon,** Sipos Károly ottani lelkipásztor imádkozik a nemesszívű Ember koporsója felett.

Enyedi Andor ref. püspököt hétfőn iktatják be

Miskolc, február 20. A tiszáninneni református egyházkerület február 23-án iktatja be méltóságába új püspökét, Enyedi Andor dr-t.

A beiktatás hétfőn délelőtt 11 órakor ünnepi istentisztelet keretében történik meg. A szertartást Ravasz László püspök végzi. A beiktatás után az egyházkerület közgyűlést tart, amelyet Farkasfalvy Géza, egyházkerületi főgondnok nyit meg. Itt mondja el a püspök székfoglaló beszédét és ad programot. A beiktatással kapcsolatban nemcsak a tiszáninneni kerület vármegyéiből nyilvánul meg óriási érdeklődés, de az egész ország területéről is.

Nyolcvan levélből álló ezüstkoszorút nyujt át a Csokonai Kör Oláh Gábornak

Az ünnepélyen Móricz Zsigmond mond beszédet

A Csokonai Kör tegnap választmányi ülést tartott, melyen részletesen megtárgyalták és előkészítették a március 1-én tartandó Oláh Gábor ezüstkoszorú átadási ünnepséget. Debrecen nagy költője a belgyógyászati klinika betegágyán fekszik, ugyanakkor barátai és tisztelői élén a Csokonai Kör vezetőségével mindent elkövetnek, hogy a nagy író négy évtizedet meghaladó munkásságát ünnepélyes keretek között méltassák, átnyujtva Debrecen társadalmának, művészetbarátainak hódolatát kifejező ezüstkoszorút.

Dr **Pap Károly** elnök nyitotta meg a választmányi ülést. **Csobán Endre** főtitkár beszámolt a választmánynak arról, hogy az ezüstkoszorú elkészült és olyan nagyszámban jelentkeztek Oláh Gábor tisztelői, hogy **végül a 80 levélből álló ezüstkoszorú csak úgy tüntetheti fel a koszorút készittetők teljes névsorát, ha egyes levelekre két nevet is vésetnek.** Ehhez a választmányi ülés hozzájárult.

Dr **Pap Károly** elnök, **Kardos Albert,** tunyogi **Szűcs Géza** és dr **Erdős Károly** hozzászólásai után úgy határozott a választmány, hogy az ünnepélyt március 1-én fél 12 órai kezdettel rendezik meg a Déri-múzeum előadótermében. Ha Oláh Gábor betegsége nem javulna annyira, hogy személyesen megjelenhessen az ünnepségen, úgy **küldöttségileg viszi el a nagy író betegágyához az ezüstkoszorút.** Debrecen közönségének nemes érzelmeit hódolatát.

Az ünnepélyt dr **Pap Károly,** a Csokonai Kör elnökének megnyitó beszéde vezeti be. **Gulyás Pál** és **Tóth Endre** Oláh Gáborhoz írt költeményeit szavalja **Biró Janka.** Oláh Gábor költemények szavalására felkéri a Csokonai Kör dr **Nagy Zsoltné** úrasszonyt, kiváló előadóművésznőt, aki a Reményik emlékünnepélyen hatalmas sikert aratott művészien előadott Reményik költeményekkel. Az Oláh Gábor költemények úgy választattak ki, hogy **azok Debrecen költőjének egész költészetét visszatükrözzék. Móricz Zsigmond** vállalta az ünnepi beszéd megtartását. **Csobán Endre** pedig **„Oláh Gábor és Debrecen"** cimen tart előadást. Bemutatják Oláh Gábor egyik prózai remekének, a „Keletiek Nyugaton" útleírásnak egyik legszebb fejezetét.

A Kormányzóhelyettes ünneplése a Mansz-ban

Táviratban üdvözölték Horthy Istvánnét, a MANSZ elnöknőjét. Dr Bókay Zoltán előadása a csecsemőtáplálásról, Makkai Sándor társadalmi szolgálatról

A MANSZ Anyák Iskolájának tegnapi előadásai előtt dr vitéz **Nábráczky** Béláné, a kultúrális ügyosztály elnöknője megemlékezett vitéz **Horthy István** kormányzóhelyettessé választásáról.

— Kérjük a mindenható Istent, hogy áldó kegyelmével kisérje minden lépését, hogy mennél több jó s nemes munkát végezzen a haza érdekében.

A nagyszámú közönség felállva hallgatta végig dr vitéz **Nábráczky Béláné** szavait s lelkesen ünnepelte vitéz **nagybányai Horthy Istvánt.**

A MANSZ ez alkalomból dísztáviratban üdvözölte vitéz **Horthy Istvánnét,** a budapesti MANSZ elnöknőjét.

Az előadások során először dr **Bókay** Zoltán egyetemi tanár, a csecsemő táplálásáról szólott. Hangoztatta, hogy a csecsemőt minden körülmények között anyatejjel kell táplálni. Az anyatej D-vitamint tartalmaz, amely az angolkór ellenszere. Ez a tehéntejben nincs meg. Minden anya maga táplálja gyermekét 3—5 hónapig. Ekkor kell kezdeni elválasztani. Főzeléket kell adni neki: sárgarépát és spenótot, valamint húslevest. Húst fasirozott formában csak akkor szabad adni, amikor 12 foga van már. Amikor húsz foga van, akkor szabad már mindenfajta húst adni a gyermeknek.

Dr **Bókay** professzor élvezetes, a gyermek szeretetétől átfütött előadását a jelenvoltak nagy figyelemmel hallgatták végig.

Ezután dr **Makkai Sándor** egyetemi tanár „Társadalmi szolgálat" cimen tartott előadást. A közfelfogás szerint amikor dolgozunk, akkor nem élünk „társadalmi életet'. A társadalmi élet ma szórakozásból, vizitelésből, ünnepélyes alkalmakon megjelenésből és jótékonycélú táncestélyekre csekk-küldésből áll.

Mindez nem társadalmi élet. A munkát, hivatást elválasztani a társadalomtól nem lehet. Ilyen értelemben a munka csak robot és iga, amelyet mindenki szivesen hagy ott, és rohan a társadalmi életbe felejteni. Az a társadalmi élet amelyben nemcsak szórakozás van, hanem találkozunk egymással, mint testvérek.

A nemzeti közösség kára származott abból, hogy a magyar mindig különböztetett a zöld asztal és fehér asztal között. Nem tudtunk sohasem egységbe összeforrni.

Társadalmi életünket gyökeresen megkell változtatnunk. Az idő most elérkezett, hiszen a mai háború az emberi élet értelmezésében fog döntő változást hozni. Ma és méginkább ezentúl senki sem élhet önmagának. Az új társadalmi életnek „társadalmi szolgálatnak" kell lennie. Szervezettnek és állandónak, amelyben mindenki ténylegesen részt vesz. Ennek a szolgálatnak lelke: mindnyájunknak van valami hivatása. Ezt a hivatást betölteni úgy, hogy mindannyiunk javára szolgáljon, szociális módon, öntudatos módon. Nncs többé csak kenyérkeresetre alkalmas foglalkozás. Meg kell indítanunk magunk körében az ilyen változást, hogy ne kényszer, hanem saját lelki meggyőződésünk legyen a legfőbb indíték.

Előadása végén az anyákhoz fordult, ők azok — úgymond —, akik átéreztethetik gyermekeikkel, kik gyermekeiket a nemzeti szolgálat tagjaivá nevelhetik. Osztálytalan magyar nemzetcsalád csak úgy alakulhat ki, ha a következő generációban leomolnak, vagy fel sem épülnek a társadalmi válaszfalak.

Dr Makkai Sándort előadása végén lelkesen ünnepelték. A két kiváló előadónak vitéz dr **Nábráczky Béláné** mondott köszönetet.

Mit kell tudni a kötelező termelésről?

A kormány rendelkezése szerint az 50 katasztrális holdat meg nem haladó szántóföldi művelés alatt álló ingatlanon gazdálkodó köteles kukoricaföldjét napraforgóval szegélyezni. Aki a szántóföldjének öt százalékán felül főterményként termel napraforgót, erre nem köteles. Aki tavaly kukoricaföldjét cirokkal vagy kenderrel szegélyezte, az idén is naprafogó helyett ezekkel szegélyezheti.

Az 50 kat. holdnál nagyobb szántóföldön gazdálkodó napraforgót vagy olajlent főterményként a föld öt százalékának megfelelő nagyságú területen köteles termelni.

A cirok termelésére alkalmas területeket 50 kat. holdnál nagyobb földbirtokon gazdálkodók összes szántóföldjük két százalékán főterményként kötelesek ricinust termelni. Az a gazdálkodó, aki ricinus termelésére van kötelezve, szántóföldjének csak 3 százalékát köteles napraforgó vagy olajlen termelésére felhasználni. A tavalyi rostlen- és rostkender-területeket az idén sem szabad csökkenteni. Ha valamely község területe, vagy területének egy része napraforgó vagy ricinus termesztésére nem alkalmas, az ottani gazdák kérhetik felmentésüket.

Az 50 kat. holdnál nagyobb földbirtokkal rendelkező gazdák az olajosmagvak kötelező termeléséről ellenőrző naplót kötelesek vezetni. Az ellenőrző naplót a termés utolsó részletének átadása után 15 napon belül köteles a gazda a vármegyei gazdasági felügyelőségnek ajánlott levélben megküldeni. A kormány az olajosmagtermelőknek minden lehető kedvezményt megadott.

Naprafogóvetőmagot az 50 kat. holdnál kisebb szántóterülettel rendelkező gazdaságok a helybeli leventeegyesülettől ingyenesen igényelhetik, a nagyobb gazdaságok a Futurától kölcsönképpen. Az olajlenmagot ingyenesen igényelheti az, akinek szántóföldi művelés alatt álló birtoka 100 kat. holdnál kisebb. Nagyobb területen gazdálkodók olajlenvetőmagot rendes áron felár nélkül kapnak. Olajlenmagot az Olajmagértékesítő Szövetkezettől (Budapest, V., Akadémia-utca 6) kell igényelni február 27-ig. 300 kilogrammnál több ingyen olajlenvetőmagot senkisem kaphat. Ricinusból minden termelő igényelhet ingyen vetőmagot. A ricinusmag kiutalása ugyanúgy történik, mint az olajlenmagé. A vetőmagigényléshez csatolni kell a községi előljáróság bélyeg- és díjmentes tanusítványát arról, hogy az igénylő gazdának mekkora a szántóterülete. Azok a gazdák, akik naprafogót vagy olajlent legalább két kat. holdon, vagy ricinust legalább egy kat. holdon szerződés alapján termelnek, a termeltető vállalattól június 1-től kezdve kat. holdanként 50 pengő kamatmentes termelési előleget igényelhetnek. Az előleget a beszolgáltatott termés árából levonják. Előleget és olajpogácsát nem igényelhet az, aki szerződés nélkül termel, a szerződéses termelés tehát előnyösebb. Termelési szerződésre jelentkezni lehet a Futura minden vidéki megbizottjánál, az Olajmagértékesítő Szövetkezetnél és minden olyan vállalatnál, amely eddig is kötött ilyen szerződéseket.

Eljegyzés — rádión keresztül

A vőlegény valahol Oroszországban, a menyasszony Makón

Érdekes eljegyzést kötnek meg a napokban. **Olasz Mihály** hadapród ,pár honappal ezelőtt Szegedről indult el az orosz harctérre. Itthon hagyott egy makói kisleányt, akinek megígérte, hogy az **1942.** év elején hivatalosan is eljegyzi. A hadapródnak azonban most másnemű elfoglaltsága van és maga helyett **leszerelt bajtársát kérte meg, hogy húzza szerelmese ujjára az arany karikagyűrűt.** A „rózsaolvag" már haza is érkezett és Olasz Mihály, aki a távoli orosz hadszintéren teljesíti hazája iranti kötelességét, **a magyar rádiót kérte mg, hogy az éterhullámain keresztül jegyezhesse el Makón élő menyasszonyát.** A rádió előzékenyen teljesíti a kérést és **a makói boldog kisleány a jövő héten áll a mikrofon elé.** A vőlegény valahol Oroszországban, a menyasszony itthon.

Ugyancsak a rádió segítségével tartja eljegyzését egy hódmezővásárhelyi zászlós is, akinek egy vásárhelyi gazdaleány a menyasszonya. Az eljegyzést szabályszerű leánykérés előzi majd meg, **itthon a leszerelt bajtárs jelentkezik a leányosházaknál,** távol, az orosz hómezőkön pedig a vőlegények feletlese üdvözli az ifjú férjjelölteket.

— **Öngyilkos bölcsész.** Kolozsváron Kabdebo Zoltán 22 éves, másodéves bölcsészhallgató, csütörtökön éjjel egy Petőfi uccai vendéglőben szívenlőtte magát és meghalt. Tettét valószínüleg pillanatnyil elmezavarában követte el.

A Pesti Ujságot 15 napra betiltotta a belügyminiszter

A m. kir. belügyminiszter a Maróthy Károly felelős szerkesztésében és a Pesti Ujság kiadóhivatal kft. kiadásában megjelenő Pesti Ujság című politikai napilap további megjelenését az 1939:II. tc. 151. paragrafusának 3. bekezdése alapján **az országnak ezzel a törvényhellyel védett érdekeit veszélyeztető magatartása miatt** bezárólag folyó évi **március hó 7. napjáig megtiltotta.**

Kicsi a lakása?

Cserélje el, hirdesse meg a „Debreczen" lakáscsere apróhirdetési rovatában.

HIREK

„DEBRECZEN"

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata febr. 21-én reggel 8-tól 28-án reggel 8-ig: „Nap" Piac ucca 1. telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvu" Kossuth 8. t. 24-96 „II. Rákóczi" Miklós u. 55. tel.: 23-43 „Sztankay", Szent Anna 64. tel. 25-58

Fiatal még a nép, amelynek tagjai vagyunk s mindinkább erőre virul s igy a legnemesebb, a legdicsőbb dologban, egy nemzet felemelésében vehetünk részt.

Gróf Széchenyi István.

Beszélgetés

Könnyű kis szavak... csend... folytatás,
nem regény, — nem lázas vallomás
csak egyszerű, fehér mondatok,
trissítő hűs nyári patakok,
melyekben megéled a lélek,
jó így elbeszélgetni — Véled.

Rádai Ilona.

— **Böjti úrvacsoraosztás és istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 pr dr Soos Béla, ág. Csutoros Sándor, délután 5 Kecskés József. — Kistemplomban délelőtt 10 pr. dr Farkas Pál, ág. Balázs Lajos, délután Kiss István. Kistemplomban délelőtt 11 pr. Uray Sándor, ág. Gönczy Sándor, különkelynes urvacsora osztás. — Kossuth uccai templomban delelőtt 10 pr. Baja Mihály, ág. Acs Mihály, délután 5 Acs Mihály. — Károlyi Gaspár-téri templomban délelőtt 9 pr. Kolozsváry-Kiss László, ág. Peleskey Károly, delután 4 Sulyok Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János, délután 5 Birinyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 pr. dr Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr Erdei Mihály, délután 3 órakor dr Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 pr. Kovács József, ág. Dusicza Ferenc, délután 5 Fentős Tibor. — Nyilastelepi templomban delelőtt 10 pr. Kusztos Dénes, ág. Mezey Béla, délután 3 Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 pr. dr Dancsházy Sándor, ág. Balogh József, délután 3 Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 pr. és ág. Szilágyi László, délután 3 Szilágyi László. — Dóczi József ucca 2. délelőtt 10 pr. dr Makkai Sándor, ág. Szenes L. — Auguszta szanatóriumban délelőtt negyed 10 pr. Koncz Zoltán, ág. Püsky Imre. — Egyetemi klinikákon Szenes László és Koncz Zoltán. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 pr. és úrvacsorát oszt Kecskés József. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 pr. és úrvacsorát oszt Sárközy Lajos. — Teglavetői gyülekezeti házban délután 3 Kováts Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 Dusicza Ferenc. Femipari iskolában délután 6 Gönczy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek** Pallagon délelőtt 9 vitéz Szabó Endre. — Szováti út délután 3 vitéz Szabó Endre. Szikgát délután 3 Erdei Károly. — Pac délelőtt 10, Mézeshegy délután 2 Papp Géza. — Nagymacs délután 2 Tömöry Lajos. — Kishegyes délelőtt 10, Elep délután 2 Nagy Károly. — Ondód II. Vedres dülő délelőtt 9 és Kunpálhalma délelőtt 11 Rápolthy Árpád.

— **A görög katolikus templomban** délelőtt negyed 8 órakor regegli istentisztelet. — 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — 4 órakor vecsernye, szentbeszéd és böjti ájtatosság. — Folyó hó 23-án, hétfőn délelőtt 9 órakor requiem a debreceni bomba vértanuiért. — F. hó 27-én pénteken délután 6 órakor böjti ájtatosság, szentbeszéddel.

Találkoztak a szeretfalva-dédai alagúton két irányból fúró munkáscsoportok

Kolozsvár, február 20. Közel egy éve már, hogy megkezdődtek a Déda—Szeretfalva közötti 46 kilométeres vasútvonal építésének munkálatai. Ezen a vonalon készül el, mint ismeretes, Magyarország leghosszabb alagútja. Az **alagút 936 méter, tehát csaknem egy kilométer hosszú.**

Az alagút fúrásához két oldalról fogtak hozzá. Többezer munkás éjjel-nappai szakadatlanul dolgozott s **tegnapelőtt hajnalban negyed 3 órakor találkozott egymással a két csoport.** Mint érdekességet említjük meg, hogy a két fúrási irány találkozásánál csak műszerek segítségével volt észlelhető némi eltérés, mégpedig hosszúsági irányban 30 miliméter magassági irányban 2 miliméter. Az alagútban találkozó mérnökök és munkások között **leírhatatlan volt az öröm és lelkesedés.**

A Déda—Szeretfalva között épülő vasútvonal épitését a legfiatalabb magyar mérnök-nemzedék irányításával végzik s amint a fentiekből is kitűnik, igazán olyan kiváló eredménnyel, amely a vasúti alagútépítések történetében már-már csúcsteljesítmény számba megy.

— **A római katolikus templomban** rendes vasárnapi miserend. A lelkészi beosztást ma eszközlik.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola délután 6—8 óráig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig biblia óra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **D. dr Kállay Kálmán, az egyetem rektora és dr Erdős Károly, a református hittudományi kar dékánja** a tegnapi nap folyamán Miskolcra utaztak, ahol résztvesznek dr Enyedy Andor tiszáninneni püspök beiktatásán.

— **Vitéz Náray Antal lett a Rádió és a Magyar Távirati Iroda elnök-igazgatója.** Vitéz levéldi Kozma Miklós elhunyta után most töltötték be a Magyar Távirati Iroda elnöki tisztségét. Az igazgatóság választása vitéz nárai Náray Antal nyug. vezérkari ezredesre, a legfőbb honvédelmi tanács volt vezértitkárára esett, ki az illetékes tényezők teljes bizalmát bírja. A Rádió szintén most töltötte be Kozma Miklós örökét, ugyancsak Náray Antallal, ki eredményekben gazdag katonai pályafutása mellett behatóan foglalkozott a műszaki tudományokkal és a zenével. Több dala országosan népszerű lett, így az Erdélyi-induló.

— **Dr Flachbarth Ernő és dr Bacsó Jenő adják elő az elhunyt dr Kováts Andor tárgyait.** Az egyetem jogi kara most döntött az elhunyt dr Kováts Andor előadásainak sorsáról. A határozat szerint „Az elcsatolt területek jogviszonyai" című kollégiumot dr Flachbarth Ernő professzor fogja tartani, ugyanő fogja a büntető anyagi jogot előadni. A büntető perrendtartást dr Bacsó Jenő professzor fogja prelegálni.

— **Professzor dr Luigi Villari előadása Debrecenben.** Mezőgazdaság és talajjavítás Olaszországban cimmel, ma este hat órakor tartja előadását az Olasz Kultúrintézetben (Hatvan ucca 2. sz., I. emelet), professzor dr Luigi Villari. Az illusztris előadó közismert olasz közgazdász fia, és már mintegy örökségképen kapta a mezőgazdasági kérdések iránti vonzalmat. Az intézet igazgatósága felhivja Debrecen gazdatársadalmának figyelmét erre az előadásra, amelyen teljes képet kapnak a három irányú olasz mezőgazdasági politikáról és az új talajjavitási módszerekről. Az előadás után a professzor a legnagyobb készséggel válaszol minden hozzáintézett kérdésre. Beléptidij nincs. Minden érdeklődőt szeretettel vár az Olasz Kultúrintézet igazgatósága.

— **Kisegítő szolgai felfogadás.** A debreceni tudományegyetem rektora Krizsik Imre szerszámlakatost, ideiglenes minőségü egyetemi kisegítő szolgává felfogadta s a felfogadást a közoktatásügyi miniszter megerősitette.

— **A Debreceni Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata** a m. kir. közellátási miniszter 52.000—1942 sz. rendeletét tagértekezlet keretében fogja az érdekeltekkel ismertetni. Felhivjuk a debreceni kocsmárosokat és italmérőket hogy a február hó 23-án, hétfőn délután 4 órai kezdettel tartandó tagértekezleten teljes számban, külön meghivó beváráza nélkül megjelenni szivesked-jenek. A tagértekezletet Timár ucca 31. alatt, a „Hullaházban" tartjuk. Elnökség.

— **A Kormányzó Úr Ryti finn köztársasági elnöknek** a Magyar Érdemrend Szent Koronával ékesitett nagykeresztjét és a láncot adományozta. A finn köztársasági elnök ez alkalomból köszönő táviratot intézett a Kormányzó Úr Őfőméltóságához.

— **Mély gyász érte Schadek János mérnököt,** édesanyja, özv. Schadek Károlyné szül. Neubauer Ilona rövid szenvedés után elhunyt. A nemesszivü úrasszony halála széles körben keltet nagy részvétet.

* **Felhivás.** A bérceplős géptulajdonosok ipartársulatának elnöksége felhivja a géptulajdonosokat, hogy a gépmunkások szerződtetése, az olaj, gépzsir és a gépek javításához szükséges anyagok igénylése végett, folyó hó 23. napján, délután 3 órakor az Ipartestület helyiségében, saját érdekükben jelenjenek meg. — Elnökség.

* **Heisz Magda és Klein Miksa** szivesen látják rokonaikat és ismerőseiket, folyó hó 22-én félkettő órakor lakásukon, Széchenyi ucca 31. tartandó egybekelésük ünnepélyén.

* **Garai tánciskolájában** 23-án új tánctanfolyam kezdődik. Ma- és holnap össztánc.

* **Hirdetmény.** Folyó évi február hó 23-án, délután 2 órakor a Lóértékesitő Szövetkezet, a debrecent vásártéren lóvásárt tart, elővezethetők 150—172 szalag magasságú 5—10 éves lovak. Áruk 1—2000 pengőig. Melegvérü kancákat nem vásárolunk. Járlatlevél szükséges. **Lóértékesitő Szövetkezet.**

* **Vattay tánciskolájában** február 19. napján diákkolon kezdődött, Kossuth u. 11. szám alatt.

— **A vese, a hugyútak és a prosztata megbetegedéseinek kezelésében** reggel éhgyomorra egy pohárnyi természetes **„Ferenc József"** keserüvíz gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azáltal, hogy igen könnyü lágy székürülést biztosit és az egész anyagcserét elömozditja. Kérdezze meg orvosát!

— **Egységes ruhákat kapnak a japán nők.** Miután Japán férfilakossága már egyenruhaszerü egységes öltözetet hord, a kormány most elhatározta, hogy a nők számára is egységes ruházatot vezet be. Erre a célra hat különböző ruhamintát dolgoztak ki: ünnepi utcai, munka-, stb. ruhákat. A nagy vállalatok női szervezetei késznek nyilatkoztak arra, hogy tagjaik körében népszerüsitik az egységes ruhaviseletet, annál is inkább, mert az új ruhák a régi kimonókból könnyen előállithatók.

— **Ausztráliában** minden személyt köteleztek arra, hogy a tőlük megkivánt hadiszolgálatot teljesitsék és tulajdonukat az állam rendelkezésére bocsássák.

— **Harakiri követett el szerelmi bánatában.** Hoffmann László szegedi éttermi alkalmazott egy belvárosi étterem konyhájában kenyérvágó késsel felvágta a hasát. A mentők súlyos állapotban szállitották a sebészeti klinikára. Tettét szerelmi bánata miatt követte el.

— **Megölte a villanyáram.** Izing Márton újbaroki kocsmáros a kocsmahelyiségben ki akarta csavarni a villanyégőt a foglalatból, eközben a villanyáram halálra sujtotta. Az elhaltat gondatlanság terheli, de gondatlan volt Sztilégi Jakab villanyszerelő is, aki szabálytalanul szerelte be a foglalatot. A csendőrség a halálos baleset ügyében megindította a nyomozást.

Családi értesitések:

Jámbor Julika
és
Jóna János
gazdálkodó,
ma délután 5 órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

— **Új detektívgyakornokok a debreceni rendőrkapitányságon.** A m. kir. belügyminiszter Kele Lajos és Ódor Béla debreceni lakosokat a m. kir. államrendőrség debreceni kapitányságához detektívgyakornokká nevezte ki. Az új detektívgyakornokok a debreceni rendőrség bünügyi detektívcsoportjához nyertek beosztást.

— **Két kassakörnyéki hentesmester került a debreceni törvényszék elé árdrágitással vádolva,** mert tavaly nyáron Hajdúnánáson magasabb áron vásároltak meg Berencsi Balázs gazdálkodótól három sertést. A gazdálkodó is a vádlottak padjára került. A bíróság előtt bizonyitották a tanuk a vádat és a terhelő vallomások alapján elitélték a két hentest, akik Kassaújfaluba valók, egy-egyhónapi fogházra. A gazdálkodó 15 napi fogházbüntetést kapott. Az itélet jogerős.

— **Árdrágitás miatt került a törvényszék elé** pénteken Zilahi Lajos cipészmester, aki 6 kiló bőrt vásárolt, de nem feldolgozás, hanem nyereséggel való továbbadásra. A bíróság nyolcnapi fogházra itélte el. Az itélet jogerős.

— **A debreceni népzenészek helyi csoportja** ifj. Magyari Gyula elnöklésével tartott közgyülésén diszelnökké dr Molnár Lajos MÁV tanácsos, helyettes osztályfőnököt, ügyésszé dr Szútor Bélát választotta meg. A megválasztottak a választási elfogadták és a csoportnak teljes támogatásukat helyezték kilátásba.

— **Mezőgazdasági számlálóbiztosjelöltek figyelmébe!** A márciusban tartandó mezőgazdasági összeirás debreceni vezetője, Csobán Endre főlevéltáros felhivja a már eddig jelentkezett számlálóbiztosjelölteket, hogy ma, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza közgyülési termében az oktató előadáson feltétlenül jelenjenek meg.

— **Nem dalolt a pacsirta, nem köszönt be hamarosan a tavasz** — hirdetik az öregek, akik úgy tudják, hogy abban az esetben, ha Juliánna-napján, de még Zsuzsánna-napjára sem szólal meg a pacsirta, akkor nem lehet arra várni, hogy hamarosan beköszöntsön a tavasz. A Juliánnák és a Zsuzsánnák nem birták dalolásra a pacsirtákat, tehát a néphit szerint későn köszönt be a tavasz az 1942-es esztendőben.

— **Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán** 20.000 pengőt nyert: 59835. 4000 pengőt nyert: 71859 89000. 3000 pengőt nyert: 33839. 1000 pengőt nyert: 5105 09436 8251 44082 53673 73830. 800 pengőt nyert: 77310 80567 94213 60241 64677 67526 75540 40340 55539 13029. 600 pengőt nyert: 30351 70211 73804 55813 87752 19180. 500 pengőt nyert: 31603 64150 21575 71977 10093 9426 95298 69897 93514 39837. 300 pengőt nyert: 2137 2399 2752 3054 6989 6715 8506 10128 11635 13560 15328 17268 17458 19885 19646 20719 20068 22309 26080 27144 28196 30512 33588 33056 37206 39930 42192 43199 44591 45441 47193 48995 49356 49234 50599 51450 51385 51345 51007 52615 53840 53422 53919 54126 56839 59147 62835 67415 75514 77555 77114 78741 78595 78916 78563 79062 79400 79413 80180 80639 82106 83106 83084 85054 35160 87491 87678 89599 91662 81272 92133 93598 93715 94455 94364 95741.

Drága a lakása?
Cserélje el, hirdesse meg a „Debreczen" lakáscsere apróhirdetési rovatában.

Színház, Film, Szórakozás

SZINHÁZI MÜSOR:

Szombaton délután **Sybill**, filléres helyárak.
Szombaton este: **Marica grófnő.**
Vasárnap délután: **Nótás kapitány.**
Vasárnap este: **Marica grófnő.**
Hétfőn este: **Nótás kapitány.**
Kedden este: **Kaland**, Tőkés Anna vendégjátéka.

Cigánybáró

Tegnap este mutatkozott be a cseretársulati rendszer második együttese, vitéz **Jakabffy Dezső** szintársulata, a „Cigánybáró" díszelőadása keretében. A darab előadása előtt a Himnusz áhítatos dallama csendült fel, majd vitéz **Jakabffy Dezső** színigazgató keresetlen és közvetlen szavakkal üdvözölte a debreceni közönséget. Becsvágyunk és célunk — úgymond — a tradiciókban bővelkedő Csokonai Színház színpadáról Debrecen közönségét meghódítani. Kérem a közönség megértő és támogató szeretetét, mert kitűzött célunkat csak akkor érhetjük el, ha itteni működésünket kellő megértéssel fogadja Debrecen színházszerető közönsége. Ebben az elgondolásban őszinte szeretettel üdvözlöm a közönséget.

Vitéz **Jakabffy Dezső** beköszöntője után a **Cigánybáró** c. operett bemutatása következett. A társulat izmos erejét mutatja, hogy a darab minden szerepére megfelelő jó erőt tudott állítani, s az együttes saját erejével juttatta sikerre a szereplők szempontjából is nagyigényű darabot. Bizván remélhetjük, hogy ez a jó összeállítású együttes kitűzött célját maradéktalanul meg tudja oldani debreceni tartózkodása alatt.

A bemutatkozó társulatból elsősorban **Antal Ilát** kell kiemelni, ki a Szaffi szerepében nagy s őszinte sikert aratott. Hangjának nemes tónusa, szárnyaló ereje és fénye őszinte meglepetés. Beszédmodora megnyerő és jó a színpadi mozgása is. Czipra szerepét **Kovács Irén** játszotta rutinos készséggel. Üde, meleg hangja szépen csendül. **D. Kovács József** régi ismerősünk és kedvencünk. Tenorba hajló szép baritonja kifogástalanul érvényesült Barinkay szerepében. Hanginditása és énekstilusa finom érzékkel mintázott. Másik kedves ismerős Debrecen közönségének **Szokoly Gyula**, ki a Zsupán szerepében ízes humorával keltett sok derűt. Gábor diák szerepét a betegen fekvő **Márkus Lajos** helyett **Sándor István** alakította férfias lendülettel. Jó színész rutinnal és játékkészséggel járult az előadás sikeréhez **Kovács István, Soltész Mária, Kárpáthy Maya** s **Lendvay Lajos.** A darab kisebb szerepeit **Sándor István, Páffy Béla, Zádory István, Erdélyi L.,** és **Rogoz Imre** játszották.

Földessy Lilla és **Haraszty Irén** toborzója robbanó sikerü.

A darabot vitéz **Jakabffy Dezső** rendezte. Előadása pergő, tömegmozgatása eleven, lendületes. A színpadképek szépek. A színpadi előépitmény károsan szükíti le a játékteret s tömegmozgatás szempontjából is elönytelen helyzetet teremt. Az alacsony színpadnyilás esztétikailag erősen üti a Csokonai Színház színpadának méreteit és tűlozza az emberi test arányait.

Az együttes zenei vezetését **Fest Vidor** karnagy erőteljes lendülettel tartja kézben. Dallam mintázása, zenei tagolása kifogástalan. A kórusból azonban hiányzott a biztonság érzés. Erősebb kézbentartás helyénvaló. **(—ősz).**

Az Unger-társulat Pécsen

Pécs, február 20. A Beleznai Unger István színtársulata megérkezett Debrecenből és pénteken este tartotta meg bemutatkozó előadását a pécsi Nemzeti Szinházban. A bemutató darab Nyireő József **„Uj haza"** c, színmüve volt. A közönség zsúfolásig megtöltötte a szinházat. A darab főbb szerepeit Beleznai Unger István, Fogarassy Mária, Zádor Mária, Perényi Sári, Kompóthy Gyula, Nadányi Ferenc, Kormos Ferenc, Rajz János és mások játszották nagy sikerrel.

A szinházi iroda jelenti:

Vitéz Jakabffy-társulata ma, szombaton délután filléres helyárakkal Jacobi gyönyörü zenéjü operettjét a Sybill-t, szombaton este és vasárnap este a legszebb Kálmán-operettet, a **Marica grófnőt** adja elő. Vasárnap délután és hétfőn este: **Nótás kapitány.**

Kedden este Tőkés Annának, a Nemzeti Szinház művésznőjének vendégfellépte a **Kaland**-ban.

Leszállított helyárak, olcsó, 20 százalékos engedményt jelentő bérletek a Jakabffy-társulat előadásaira.

—•—

„KELETI CSATA" a Vígszinházban és Hungáriában. „A keleti csata" valóban megrázó. A korszerü csata minden eszközével szemlélhető olyan méretben, amilyen még földön nem volt. A bolsevizmus elleni harc megrázó eseményeit, véres csatáit látjuk felvonulni. Lélegzetállitóan bátor, őszinte s minden jelenetében igaz film.

Döntött a bíróság a nagyváradi repülőszerencsétlenség miatti kártérítési perben

A nagyváradi repülőtéren tavaly jan. 17-én történt repülőszerencsétlenség áldozatai kártérítési pert indítottak a Malert ellen. **A repülőgép minden utasa harmincezer pengőnek megfelelő kártérítést kapott.** A károsultak a Malert egy nemzetközi szerződése alapján, — amely kimondja, hogy a repülőszerencsétlenség áldozatainak kártalanitását a francia frankhoz viszonyitva kell kifizetni éspedig 12,500 frankot. Minden arany frank 65 miligram súlyú kell legyen, vagyis 7368.78 gram színarany a kártalanitás összege.

Az arany értékének megállapitásánál merült fel a vita. A Malert az arany pengőértékének kifizetéséhez ragaszkodott, míg a károsultak azt vitatták, hogy a biztosításban megnevezett színarany éréke 96 ezer pengő, tehát kaptak már eddig 30 ezer pengőt, még 60 ezer pengőre tartanak igényt.

A bíróság meghallgatta a feleket, kik felsorolták, hogy az ékszerészek 13.090 pengőért kapták az arany kilóját. A Magyar Nemzeti Bank 7500 pengőért veszi az arany kilóját a termelőtől.

A nagyváradi törvényszék tegnap hirdetett ítéletet az ügyben, miután az elmúlt hét csütörtökjén — mint azt közöltük — meghallgatta a perben álló felek jogi képviselőinek érvelését. **A törvényszék elutasította a keresetet,** amelyet mint próbapert dr özv. Konrád Béláné adott beés követte volna ezt a repülőszerencsétlenség másik 12 halálos áldozata hátramaradottjainak keresete is.

GYÁSZROVAT

Berzi Pistuka temetése ma délelőtt 11 órakor lesz a négyes ravatalozóból. Fehértói vállalata végzi.

Közérdekü levél

Rendezzék a fuvaros lovak abrakellátását

A „Debreczen"-ben megjelent „Lóratermett" című cikkel kapcsolatban legyen szabad a fuvaroslovak abrakellátásának kérdéséhez mint érdekeltnek hozzászólni.

A helyzet az, hogy a fuvaros tengerire nem kapott vásárlási engedélyt, helyileg sem történt intézkedés, mely módot nyujtana, hogy a szükséges abrakot rendszeresen beszerezze. Számunkra nagyon fontos volna ennek a kérdésnek elintézése és ezért tisztelettel felhivom az illetékesek figyelmét, hogy szíveskedjenek intézkedni a fuvaroslovak abrakellátásáról úgy, mint az a mult esztendőben történt.

A fuvardíjakkal kapcsolatosan sok nézeteltérésre okot adó hiány az, hogy nem történt rendelkezés, mely bizonyos pótdíjak felszámitását megengedné, ha a fuvar rossz úton bonyolitódik le, ahol pedig nem tudja a fuvarozást csak az állatkinzással határos megterheléssel és nagy időveszteséggel lebonyolitani a fuvaros. A szállitató ragaszkodik a megállapitott fuvardíjhoz és természetesen mennyiségileg sem kifizető kevesebbet felrakni a szekérre. Tisztelettel kérnénk illetékeseket ebben a két kérdésben való sürgős intézkedésre. **(N. S.** fuvaros.)

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában beiratások még e héten elfogadtatnak, Csütörtökön, vasárnap összetánc.

— **Vaskeresztet kapott egy 14 éves hajósinas.** Kurt Fischer, egy német tartályhajó tizennégyéves hajósinasa megkapta a másodosztályú vaskeresztet. A hajósinas, aki minden bizonnyal a vaskereszt legfiatalabb tulajdonosa, résztvett egy veszélyes tengeri mentőakcióban, amelyért az egész mentőcsónak legénységét kitüntették.

— **Palackos merénylő az ékszerboltban.** Kolozsváron Szilágyi Márton ékszerüzletébe gyürűvásárlás ürügyével beállitott egy jól öltözött fiatalember. Amikor az ékszerész elfordult, a „vevő" egy üres palackkal leütötte, felmarkolt egy csomó ékszert és futásnak eredt. Szilágyi súlyos sérülése ellenére is segitségért kiáltott. A járókelők meghallották és elfogták a támadót, Kohn Miklós 27 éves vaseszter-gályost. A rendőrségen bevallotta, hogy előre készült a rablásra, azért vitte magával az üveget, hogy leüsse az ékszerészt. Az ékszereket megtalálták nála. Kihallgatása folyik, főként az előéletét igyekeznek tisztázni.

— **Életet akart menteni s villamos alá került egy rendőr.** Budapesten a józsefvárosi pályaudvar előtt az egyik 24-es villamos lépcsőjén egy iskolásgyermek utazott. Monostori Miklós rendőrőrmester felugrott a villamosra, mert figyelmeztetni akarta a fiút, hogy a sínek melletti vasoszlopok elsodorhatják. A szerencsétlen rendőr azonban leesett a lépcsőről és a pótkocsi alá került. Tűzoltók emelték ki a villamos alól s a mentők súlyos állapotban vitték a kórházba.

— **Vegyes riadócsoportokat szerveztek Belgrádban.** A belgrádi lapok az SS rendőrség főnökének bejelentését közlik, amely szerint február 18-tól kezdve Belgrád város körzetében vegyes riadócsoportokat alakitottak, melyek egy-egy német SS-rendőrből, tábori csendőrből és szerb rendőrből állanak. Ezek a riadócsopotok vonulnak ki minden esetben, ha a közrendet, a város nyugalmát, vagy közbiztonságát veszélyeztetik.

— **Budapesten tilos a temetőben fényképezni.** Uj temetői szabályrendelet javaslatot készitett a főváros polgármestere. Eszerint minden sirboltot megfelelő sfremlékkel kell ellátni. Sírhelyeket cserélni, eladni, örökölni nem lehet. A halottak nevét minden emlékművön magyar nyelven kell feltüntetni. A polgármester javaslata eltiltja a temetőben a fényképezést. Tilos gyermekkocsit bevinni a temetőbe s általában 10 éven aluli gyermekek csak felnőttek kiséretében léphetnek be.

— **A hivatalos lap** február 21-i száma közli a miniszterium rendeletét a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleti eredményének felhasználásáról, valamint az igazságügyminiszter rendeletét a házasságkötési tisztiorvosi bizonyitványok kiállitásának megtagadása esetén bekövetkező bírósági eljárás módosításáról.

— **Német rohamosztag Kirenaikában elfogta a Reuter iroda munkatársát.** Berlinből jelentik: Mint katonai részről közlik, Kirenaikában egy német altiszt és rohamcsapata megtalálta és internálta Crosset, a Reuter iroda munkatársát. Crosse film- és fényképfelvételeit biztonságba helyezték. Crosse mitsem sejtve utazott kocsijával a sivatagban, amidőn a németek meglepték. (MTI.)

— **Eltünt egypár 40.000 pengős fülbevaló.** Iklódy Szabó Andor nyugalmozott pénzügyi államtitkár feljelentést tett a budapesti rendőrségen, hogy Ferenc József-rakpart 27. szám alatt lévő lakásáról eltünt feleségének brilliáns fülbevalója. Az ékszer negyvenezer pengőt ér.

— **A horvát szabor,** amelynek összetételéről már irtunk, hétfőn ül össze elöször. A szabornak 204 tagja van. Az 1918. évi szabor néhány képviselője mellett legtöbben azon a címen kerültek be a törvényhozó testületbe, hogy tagjai voltak Radics István pártjának, az egykori horvát parasztpártnak.

— **Huszonhét bolsevista ejtőernyős pere Bulgáriában.** Plevenben megkezdődött az a per, amely 27 bolsevista ejtőernyős ellen irányul, akik 1941 októberében földet értek. Az ügyész 22 ejtőernyős fejére halált kért, a többi öt ejtőernyős megbüntetésére pedig 15 évi fegyházat javasolt. (MTI.)

— **Ahol az utcákon lehet nyulat fogni.** Bácskeresztúrról jelentik: A nagy hideget nemcsak az emberek sinylik meg, hanem az állatok is sokat szenvednek emiatt. A mezei nyulak bemerészkednek a gyümölcsönökbe és lerágják a fák kérgét. A csatornamenti községekben sürün látni nyulat az uccákon s az egyébként félénk állatot az éhség még a forgalmasabb utcákba is bekergeti. Bácskeresztúron az utcán is lehet vadnyulat fogni.

— **Postakocsik szántalpon.** A rendkivüli hócsés következtében az Alföldön nagyon megnehezedett a közlekedés. Már nemcsak a tanyavilágban, de a városban sem lehet látni kocsit. Úgyszólván kivétel nélkül minden közlekedési eszköz szántalpakon siklik. A kecskeméti postahivatal a hócsés álandósulásával nagy nehézségekkel küzdött a csomagkézbesités terén. A nehézségek áthidalása céljából most a postakocsikat is szántalpakkal látták el. A csomagkézbesités ilyenformán Kecskeméten is visszatért pontos, gyors medrébe.

— **Lezuhant a tetőről és meghalt egy hólapátoló munkás.** Erdélyi Károly pápai munkás az irgalmas nővérek zárdájának tetőzetéről lapátolta le a havat. A munkás megcsúszott és a nagy magasságból lezuhant a földre, ahol szörnyethalt. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

— **Férfi holttest a turbina-árokban.** Marosvásárhelyen a villamosmüvek munkásai a turbina-árokban egy férfi holttestét találták. A holttestben Magyari Balázs volt jónevü szabómestert ismerték fel, aki három hónappal ezelőtt tünt el lakásáról. Valószinüleg beesett az árokba és ott megfulladt.

— **A Mura folyó mentén sürgős árvizvédelmi intézkedéseket tettek a hatóságok,** mert föleg a folyó jobbpartján a védőgátak és újabb levezetőcsatornák hiányában nagy területeket veszélyeztet a folyó. A jugoszláv uralom semmit sem törödött a folyó jobbpartjának védelmével és igy az árvíz már a mult esztendőben is súlyos károkat okozott ezen a területen.

— **Hétszer hathónapi börtön filléres kenyérdrágitásért.** A szentgotthárdi járásbíróság, mint uzsorabíróság előtt árdrágitással vádolva álltak Ebenspanger Béla szentgotthárdi pékmester és tanonca, Cser József, valamint Joó Gyula, Dolgos Gyula, Horváth Teréz, Szukics Lajos és Kuntár Ferenc környékbeli falusi kereskedők. A vádirat szerint valamennyien egy-két fillérrel drágábban adták a hatóság által jegyre kiutalt kenyeret. A bíróság fejenként 6—6 hónapi börtönre itélte a vádlottakat és azonkivül vagyoni kártérités megfizetésére kötelezte őket. A bíróság ítéletébe kimondotta, hogy különösen példás büntetést kellett kiszabni a vádlottakra, akik olyan közszükségleti cikket drágitottak, amelyet hatósági jegyre árultak és hatóság által kiutalt lisztből állitottak elő. A vádlottak fellebbeztek.

— **A washingtoni kormány 13.000 szavas táviratot küldött a genfi Vöröskeresztnek.** A nemzetközi Vöröskereszt genfi központjához tegnap érkezett az egyik leghosszabb távirat, amelyet valaha továbbitottak. A táviratot, amely 367 oldalra terjed és 13.000 szót tartalmaz, az Egyesült Államok kormánya küldte, ebben tájékoztatást ad az Egyesült Államokban élő német, olasz és japán állampolgárokról és az ellenök tett intézkedésekről.

— **Feloszlatták a jégkereskedők egyesületét.** A kereskedelemügyi miniszter a budapesti jégkereskedők egyesületét feloszlatta.

KÖZGAZDASÁG

Újból aktivvá vált a magyar külkereskedelmi mérleg

Magyar gazdasági körökben — a Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint — igen nagy jelentőséget tulajdonítanak annak az örvendetes ténynek, hogy míg 1940-ben külkereskedelmi mérlegünk 94 millió pengővel passziv volt, addig 1941-ben újból aktivvá vált. Az egyes országokkal lebonyolított forgalom alakulásáról már következtetést lehet levonni abból az összeállításból, amely az első kilenc hónap eredményeit foglalta magában és nemrég került nyilvánosságra. Azóta a tengelyválamok részesedése Magyarország külforgalmában tovább emelkedett úgy, hogy Németország részesedési aránya az végéig valamivel meghaladta a 60 százalékot. Emelkedő irányzatot követett az Olaszországgal lebonyolított kereskedelmi forgalom is. E két ország mellett a Svájccal és Szlovákiával lebonyolított forgalom érdemel még említést.

—o—

Mi ujság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint február 13-tól február 19-ig az élő és vágott baromfi, valamint a tojáspiacon továbbra is változatlanul a hivatalosan megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán csupán a kelkáposzta ára emelkedett 9 fillérrel kilónkint. A többi árucikknél az árváltozás a 3 fillért nem haladta meg. A gyümölcsfélék piacán a nemesfajtájú alma ára 10, a külföldi gesztenye ára pedig 20 fillérrel csökkent, viszont a narancs ára 10, a mandarin ára pedig 20 fillérrel emelkedett kilónkint.

SPORT

DVSC-Nagybányai SE mérkőzés a Stadionban

A DVSC csapata előkészületi programmja során vasárnap Erdély egyik legjobb labdarugócsapatát, a Nagybányai SE-t látja vendégül. A mérkőzés Karsai játékvezető vezetésével délután 3 órai kezdettel kerül lejátszásra a nagyerdei Stadionban. A DVSC mérkőzés közben több játékoscserét eszközöl, így kipróbálják Szilárdot, Sidliket, Kálmánt és Tiszát az első csapatban.

A Nagybányai SE vasárnap érkezik Debrecenbe teljes csapatával, amely a Szolnok ellen olyan szépen szerepelt a Magyar Kupa fordulójában. A debreceni közönség szép, élvezetes mérkőzést láthat és bizonyára nagyszámban keresi fel a Stadiont.

Előmérkőzés is lesz, egyórai kezdettel a DVSC II. csapata játszik a DTE labdarugóival.

A Kolozsvári AC debreceni nagy győzelme. Csepelen kellette a legnagyobb megrökönyödést. A WMFC ugyanis vasárnap a KAC csapatával játszik odahaza bajnoki mérkőzést és az a véleményük, hogy nem gyerekjátéknak a DVSC-t otthonában így megverni. Megnyugtathatjuk a WMFC-t, mert azon a mérkőzésen nem a Kolozsvári AC volt olyan jó, hanem a DVSC volt kritikán aluli rossz.

Finta a Ferencvárosban, Nádas és Hárai a Gammában játszik vasárnap a volt Bocskai játékosok közül.

A DVSC március 1-én a Budapesti VSC ellen játszik Debrecenben. Március 8-án pedig a ruszin válogatott ellen játszanak mint keleti válogatott. Előreláthatólag csak a balszélső poszton nem játszik DVSC játékos. Ide a Szabolcs Mestere a legesélyesebb, aki a DVSC Mesterével alkotja a balszárnyat. Március 15-én pedig a Szabolcsi MOVE elleni mérkőzéssel kezdődik a bajnoki idény, sőt egy héttel később már egyik legnehezebb ellenféllel, a Zuglói Danuviával játszanak a debreceniek a zuglói pályán.

Debrecen város gyors- és műkorcsolyázó bajnokságai. Vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel és délután téli sportszakosztálya a nagyerdei jégtéli sportszakosztálya a nagyerdei jégpályán Debrecen város korcsolyázó bajnokságait. A verseny igen nívósnak mutatkozik. Indulnak Debrecen legkiválóbb kocsolyázóversenyzői, sőt Szatmárnémetiből is lesznek indulók. A rendező egyesület eddig a következő versenyzők indulását közli: dr. Nagymajtényi Ferenc, Nagymajtényi Márton (Szatmárnémeti), Tóth János, Nemes Sándor, Ferenczy Loránd, Kökövics Béla, Fejér Pál, Óvári Jenő, Sárosi Gyula, Fülöp Sándor, a hölgyek közül: Papp Márta, Gerőffy Enikő, Tóth Eglantine, Jakab Szilvia a legesélyesebb indulók. Az ifjúsági versenyzők helyezése külön számít és külön lesznek díjazva. Nevezési díj nincs, nevezni a helyszinen lehet. A közönség díjtalanul nézheti a versenyt.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozsát bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

LEVELEZÉS

Csomagküldéshez kiválóan alkalmas erős, fűzött kartondobozok kaphatók. Cím a kiadóban. 1127 vv.

ALKALMAZÁST nyer férfi

Dinnyést keresünk a város szélén levő 8 hold földre. Péterfia 53. Udvarban ötödik ajtó. 126

18—20 éves fiú gyertyaüzembe felvételik. Jelentkezés 10 órától Nap 4. 122

Fiatal kézimunkás úrinőszabósághoz — állandó munkára felvételik. — Miklós 31. Udvarban. 116

Megbizható, erős fiút kifutónak felveszek. — Tompa, Hatvan 17. 123

Kereskedelmi iskolai érettségivel rendelkező férfi belső tisztviselőnek, míg jó összeköttetésekkel rendelkező egyén üzletszerzőnek felvételük. Jelentkezés: hétfőn 10—12 között, Hazai Biztosító, Ferenc József-ut 28/c. 102

ALKALMAZÁST keres férfi

Kerékpárommal irodaszolgai és más hasonló állást is vállalok. Biztosítékom van. Orvos Kiss Sándor, Téglás, Fényes-u. 346. 1961

Szerelő bázaspár házmesterséget vállalna. Rákosi Jenő 7. Házfelügyelőné. 95

ALKALMAZÁST nyer nő

Női fodrászsegédleányt felveszek. Nagy, Szabó Kálmán-utca. 125

Férfi fehérneművarrónőt és vasalónőt azonnara felveszünk. Imperial, püspöki palota. 86

Ujságkézbesitő asszonyokat és leányokat felvesz. Hirlapiroda, Teleki 94. 173

Ügyes vas-, vízvezeték- és manikürös fodrászleány keresteink vidékre jó fizetéssel. Felvilágosítás Bethlen-u. 22. Utcai lakásban. 80

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal március 1-re keresek. Rákosi J. 4. III. em. 6. 121

Mindenest hosszú bizonyítvánnyal március elsejére felveszek. Arany Angyal patika, Piac 50. 117

Bejáró főzni tudó mindenest azonnal felveszek. Hunyadi 3. Földszint. 114

Lehetőleg gyakorlott

Lapkézbesítőket

felvesz a „Debreczen" kiadóhivatala.

Jelentkezhetnek idősebb asszonyok és leányok is, valamint lehetőleg kerékpárral rendelkező férfiak. Jelentkezés d. u. 3—4 óráig.

Mindenesleány, kissé főzni tudó, elsejére — vagy azonnalra felvételik. Miklós 34. 98

AJÁNLAT

Korcsolya 5 pengőtől, villanykörtecsere 30 fillér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Egyenruhák eladók Tegdesnél, Kálvin tér 19. Egyenruhák eladását megbízásból vállalom. 1093 5. 4

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 39

Órajavitást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 5

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli anyagot, 450—300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36. keresztépület. 616 4. 29

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javitást jótállással vállalok. Hivásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Figyelem! Ajánlom erős, fűzött kartondobozaimat, amelyek kisebb áru szállitására és raktározására kiválóan alkalmasak. Cím a kiadóban. 1128 vv.

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 1573 3. 15

Üzemképes tengeridaráló malom 12 HP erősségü villanymotorral, sík szitával, teljes felszerelésével, épülettel együtt forgalmas helyen örökáron eladó. Ára 5000 P. Nagyvárad, Csengeri-utca 33. 82

Nagyothallás és fülzúgás praktikus gyógyitásáról prospektust küld Németi Mór, Nagyvárad, Bercsényi Miklós 7. 138+

Angoragyapjúfonást, kikészítést, tanitást vállalok. Rokka megrendelhető. Magoss György tér 28. 108

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Amerikai szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

ÉLELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható Hatvan 41. 647 3. 1

Frissen érkezett fajalma egész nap nagyban és kicsinyben, fagyott alma olcsón, Széchenyi 22. 717 3. 1

Tejet minden mennyiségben állandó szállitásra keresek. Madar füszeres, Bocskai-tér. 32

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. — Államvizsga. 1555 3. 11

Naményi gyorsiró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

Okleveles pedagógus nyilvános vagy magántanitást vállal. Középiskolásokat felelősséggel elökészit, angolul, németül, héberül. Vidéken is. „Gyors eredmény" kiadó. 100

RÁDIÓ

Egy luxus Philips szuper rádió és egy Philips villanygramofon eladó Honvédtemető 6. vv.

HANGSZER

Bécsben képesitett zongoranagoló lelkiismeretes munkát végez Ebenstein. Piac 59. 1802 2. 25

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben. Piac 71. 269 3. 25

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Fogászati motorok, egyéb motorok leggyorsabb szállitása képviselelnél, Rákosi Jenő 5. 1974

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kétszobás minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcseréluém 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban. Telefon 27-89. 1048 vv.

LAKÁST KERES

Bútorozott szobát keres izr. egyetemi hallgató március 15-re, esetleg április 1-re, lehetőleg a Nagyerdő közelében. — Ajánlatokat a kiadóba „Abszolút csendes" jeligére. Közvetitőt jutalmazok. 33

Három esetleg négyszobás kertségben lévő komfortos lakást keresek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ös telefonszámon. 1047 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Magasabbrangú tisztviselőnek vagy tisztnek szép, világos, tiszta bútorozott szoba kiadó — Miklós 51. 106

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Szil elektra bunda, fényes, szép, keskeny alakra. Cím a kiadóban. 119

INGÓSÁG VÉTEL

Lim-lom, otthon a sok üres üveg, hozza el hozzám, jó áron megveszem. Igmándi, Ferenc József, Parádi, boros és orvosságos üvegeket — minden mennyiségben átveszek. Schmidt pedi. kürszalon, Piac 40. 124

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpár alkatrész, jutányosan eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Eladó egy fényképezőgép Zeissikon 3.5 fényerő, teljes felszerelésséel nagyitóval, Keresztszegi 33. 97

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék, boronák, lókapák, mérlegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

ELADÓ HÁZ

Nagytelkű ház eladó a Mester-utcai részen. — Cím a kiadóban. 62

Eladó Szentgyörgyön Rákóczi-kertben 2 holdnyi gyümölcsös 2 szoba, konyhás, verandás villával. Értekezni dr. Nikodemusz István, Hajdúnánás, Garai 5. 34

Ház eladó elköltözés miatt Apafi-utcán 25 olcsón. 6800 pengőt kérünk. Pataky, Péterfia 53. 127

Eladó Csokonai-utca 23. szám alatt levő négylakásos sarokház üzlethelyiséggel. Értekezni ugyanott Orosz Józsefnél. 113

Adómentes 2 szobás családi ház melléképülettel eladó. Huszár Gál 32. 99

Király Ferenc-utca 20 szám 2x1 szoba, konyha, spájz, 211 négyszögöl telekkel. Értekezni Sámsoni-ut 83. 104

Eladó Sámsoni-ut 83. sz. ház rajta jómenetelü kocsma, 336 négyszögöl telek, 2x1 szoba, konyha, nyári konyha, sérfésól, fáskamara, mosóház, kemence. 104

ELADÓ ÁLLATOK

Faj hasas koca eladó. Bihari 7. 111

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: (ifj.) SZIGETHY GYULA ügyvéd
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY